

P. 12
AR

Constab 18 27

Hinc dono dedit librum
meo charissimo Georgio
Kellero a 659.

3

PRÆCEPTA
LOGICÆ
PERIPATE-
TICÆ

Ex Aristotele, aliisque probatis
Auctoribus collecta, & adjuvandæ memoriæ
causâ Tabulis Synopticis inclusa

à
M. JOHANNES STIERIO.

EDITIO OCTAVA.

Impensis

JOHANNIS BIRCKNERI Bibl. Erfurt.

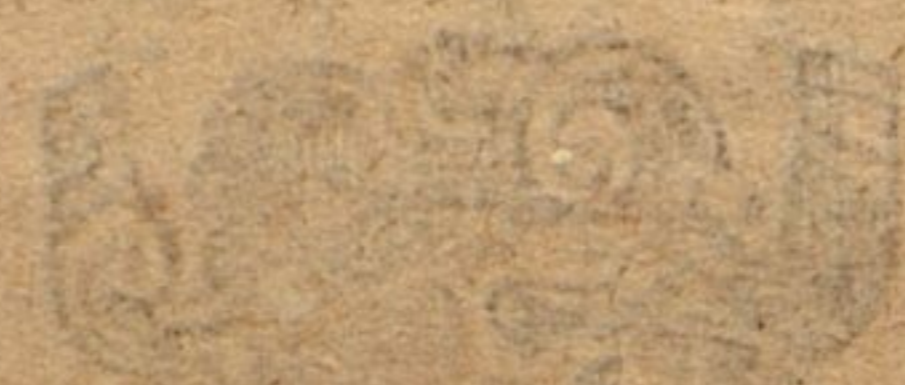
JENÆ,

Typis JOHANNIS NISII, M. DC. LVII.

FRAGMENTA
IOHANNIS
FERRI
TICAE

Ex Aristotele, aliisque propriis
Auctoribus collecta & adhibitis
causis adhibitis

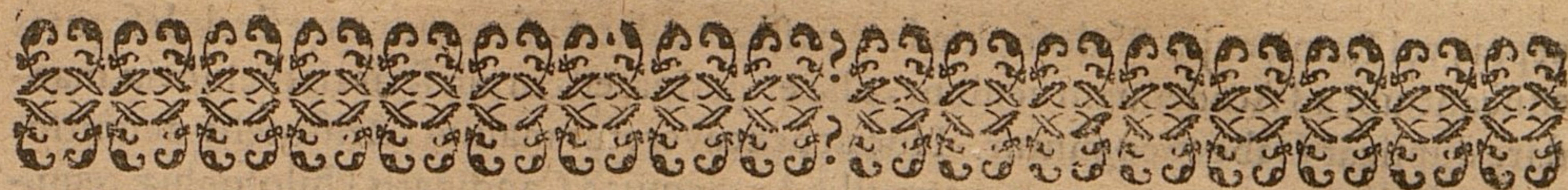
M. JOHANNIS STIERIO

FRAGMENTA
IOHANNIS
FERRI

Typis Johannis Stierii M. D. C. LXXII

*Magnificis, Nobilissimis, Amplissimis, Consultissimis,
splendore generis, virtute, eruditione, prudentiâ & re-
rum usu præclarissimis*

VIRIS

DOMINIS

CONSULIBUS, SYNDICIS,

& reliquis celeberrimæ Erfurten-

sium Reipublicæ SENATORIBUS

gravissimis,

*Dominis, Patronis & Fautoribus suis omni
observantiâ colendis.*

S. D.

Magnifici, Nobilissimi, Amplissimi, Consultissimi, splendore generis, virtute, eruditione, prudentia & rerum usu præclarissimi Viri, Domini Patroni & Fautores omni observantiâ colendi, Logicæ Peripateticæ Præcepta, quæ mihi & fidei meæ commissis memoriæ nec non perspicuitatis ergò quondam in Tabulas redege, nunc amicorum meorum sollicitationibus per motus typis prodo: non ut in tanta Logicorum librorum à viris eruditissimis hucusq; in publicum emissorum copia nova præcepta studiosæ juventuti obtrudam, eamq; ab optimorum auctorum lectione abducam: Sed ut tantummodo memoriæ discantium, pro quibus solis hæc qualia qualia efformata, inserviam. Quantû enim Tabulæ, in quibus multa alioqui passim & sparsim tradita, sub uno continentur intuitu memoriæ profint, aliis judicandum relinquo. Ediderunt quidè ante hac Viri Clarissimi Tabulas Logicas, quæ suâ meritò merentur laudem, sed pleriq; omissis præceptis Aristotelicis vel sua, hoc est, suis verbis con-

A 2

cepta;

cepta; vel Rami, cujus Philosophia ferè passim exulat, suffecerunt, quæ si adolescentes ediscant, ubi ad Academiam veniunt, alia ex peripateticorum scriptis memoriæ mandare duplicato labore coguntur. Hoc ut præcaveretur malum, Aristotelis definitiones ac divisiones græcas, quæ in nonnullis Academiis à Candidatis Philosophiæ requiri solent, quantum fieri potuit, retinui, additis interdum dilucidis explicationibus ac notis necessariis Philippi Du Trieu, cujus Dialectica multorum jam teritur manibus: Ubi autem ex Aristotele definitiones ac divisiones haberi non potuerunt, substitui aliorum probatorum auctorum verba. Quid? nil nisi quod ab aliis benè dictum adolescentes hîc habebunt. Tantùm igitur abest, ut tyrones & discipulos ab optimorum auctorum lectione avocem & abducam, ut potius invitem & adducam: Cum enim tum ob discipulorum memoriæ; tum ob pagellarum interdum angustiam definitionum, divisionum & regularum exempla, limitationes, uberiores explicationes, nec non alia scitu haud indigna, sint omissa, ideoque de illis, ut unus vel alter liber Logicus tanquam præceptor mutus consulatur, semperque cum his Tabulis jungatur, suadeo atque moneo. Vobis verò Viri Magnifici, Nobilissimi, Amplissimi, Consultissimi, Domini Patroni & Fautores honorandi hæc pagellas Logicas, eâ, quâ par est, animi subjectione consecrare volui, propter benevolam V. Magn. Nob. & Ampl. erga literarum studia affectionem, quæ ex vestrarum scholarum amplificatione, illustratione, conservatione & magnificentissima nutritione, nec non fideli inspectione & necessaria correctione satis cognosci potest. Ut igitur V. Magn. Nob. & Ampl. hoc quicquid est chartacei munusculi fronte serenâ suscipere, favorisque sui radios in me quoque derivare non dedignentur, etiam atque etiam oro. Valete quàm felicissimè.
Dab. 18. Sept. Anno 1628.

V. Magnif. Nob. & Amplit.

submissè colens

M. JOHANNES STIER.

PRO-

TRACTATUS I. PARTIS COMMUNIS.

De Prædicabilibus & Prædicamentis.

Caput I. De Prædicabilibus in genere.

21

De PRÆDICABILIBUS in genere IV. not.

I. Nomen, cuius obf. tum

Ἐτυμολογία. PRÆDICABILIA, quæ Græcè dicuntur κατηγορήματα seu κατηγορέματα à verbo κατηγορεῖσθαι, quod hoc loco idem est, quod affirmativè de aliquo dici, nomen habent à prædicando, non quod semper & ubique prædicentur, siquidem & subjiciuntur, sed quod de aliis prædicari apta sint, Prædicatum autem dicitur illud, quod actu jam prædicatur.

Συνωνυμία. Prædicabilia etiam vocantur Universalia, quia quæ de aliis prædicari apta sunt, vel universaliora sunt & communiora suis subiectis, vel æquè late patentia.

II. Quid sint? R. καθόλου λέγεται ὁ ὄντι πλειόνων πέφυκε κατηγορεῖσθαι. Arist. lib. de Interpr. c. 5. UNIVERSALE dicitur, quod de pluribus per naturam aptum est prædicari. Id est, Universale est terminus simplex, quia quantum est ex vi significationis, quam habet, aptus est verè affirmari de pluribus univoce ac divisim, & (si mentem Porphyrii spectes) intrinsecè, idque ratione rei veræ & unius naturæ. Vide Du Trieu tr. 1. p. 2. c. 1. a. 1.

1. Quid sint? R. Ἄτομόν ὄντι ὁ ἐφ' ἑνὸς μόνον τῶν κατὰ μέρος λέγεται. Propbyr. in Isag. c. 3. INDIVIDUUM est, quod de uno solo singularium dicitur. Id est, Individuum est terminus simplex, qui ex vi significationis, quam habet, non est aptus verè affirmari de multis univoce & divisim, sed tantum de uno: ut Johannes, Petrus, Buccephalus, &c.

III. Quodnam sit fundamentum Prædicabilium? R. Res Singulares seu INDIVIDUÆ, de quibus 2. not.

2. Quotuplicia sint? R. Individuum est quadruplex

1. Determinatum ex nomine, quod est nomen proprium alicujus rei: ut Petrus.
2. Determinatum ex demonstratione, quod constat nomine communi & pronomine demonstrativo: ut hic homo.
3. Vagum quod constat nomine communi & signo particulari, ut aliquis homo.
4. Ex hypothesi, quod absolute quidem ex vi significationis suæ dici potest de multis, facta tamen certa suppositione de uno tantum potest affirmari: ut Filius Mariæ pro Christo.

GENUS, Cap. 2.

SPECIES, Cap. 3.

Essentiale, ut DIFFERENTIA, Cap. 4.

Accidentale & Necessary, ut PROPRIUM, Cap. 5.

quidem vel Contingenter, ut ACCIDENS, Cap. 6.

IV. Quot sint? R. Prædicabilia sunt quinque & prædicantur vel in

Quid, ut

Quale, vel

Caput II. De Genere.

De GENERE II. not.

I. Quid sit? R. Γένος ἔστι τὸ κτ' πλειόνων ἢ Διαφερόντων εἶδει ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορέ-
ματι. 1. Top. c. 5. GENUS est, quod de pluribus & differentibus Specie in quaestione quid est
prædicatur: ut animal est Genus respectu hominis & bruti. (Differre specie i. Metaph. c. 1.
dicuntur ea, quæ sub eodem genere diversas habent definitiones. In quaestione quid est il-
lud prædicatur, quo aptè respondetur quærenti, quid sit res. v. g. animal prædicatur de ho-
mine in quaestione quid est, quærenti enim quid est homo? respondetur est animal.)

GENERALISSIMUM seu SUMMUM. Γένος ἡλικιώτατόν ἔστι
ὑπὲρ ὃ ἂν εἴη ἄλλο ἐπαναλεξήκοσ γένος. Porphyr. in Isag. c. 3.
Genus generalissimum est, supra quod non est aliud Genus superius. Hu-
jusmodi genera sunt decem: Substantia, Quantitas, Qualitas, Relatio, Actio,
Passio, Quando, Ubi, Situs, Habitus.

II. Quotuplex sit? R. GE-
NUS est vel

SUBALTERNUM, Γένος ὑπὸ ἄλληλόν ἐστι ὃ γένος, καὶ εἶδος ἔστι
πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο λαμβανόμενον. Genus subalternum est, quod
Genus & Species est ad aliud atq; aliud relatum. Genus est respectu inferi-
orum: ut animal respectu hominis; Species verò est respectu superiorum:
ut animal respectu corporis. Vide Lineam prædicam. p. seq.

Caput III. De Specie.

De SPECIE II. not.

I. Quid sit? R. Εἶδος ἔστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ Διαφερόντων τῶ ἀριθμῶ ἐν τῷ τί ἔστι
κατηγορέματι Porphyr. cap. 3. SPECIES est, quæ de pluribus & differentibus
numero in quaestione quid est, prædicatur. Id est, Species est, quæ dicitur tantum de dif-
ferentibus numero tantum: ut homo respectu Johannis, Petri, &c. (Differentia numero &
non specie, dicuntur differentia numero tantum, ut sunt individua unius speciei, v. g. Jo-
hannes & Petrus. Additur etiam particula exclusiva tantum ad verbum dicitur, ut ex-
cludatur genus comparatum ad individua ejus Speciei, v. g. anima! dicitur quidem de dif-
ferentibus tantum numero, (sc. Johanne & Petro, sed non tantum dicitur de illis, cum etiam
prædicetur de differentibus Specie sc. homine & bruto.)

SUBJICIBILIS, quæ respectum habet ad Genus. Εἶδος
ἔστι τὸ κατὰ μέρος ὑπὸ τὸ γένος, καὶ ἔ τὸ γένος ἐν τῷ
τί ἔστι κατηγορεῖται. Species est, quæ collocatur sub Gene-
re, & cui Genus attribuitur in quaestione quid est: ut homo
respectu animalis.

II. Quotuplex sit? R.
SPECIES est

1. vel
2. vel

PRÆDICABILIS, quæ respectum habet ad individua, de quibus
tantum prædicatur: ut homo respectu Petri, Pauli, &c.

SPECIALISSIMA seu INFIMA. Εἶδος εἰδικιώτατόν ἔστι,
ὃ ἂν ἀνιδιελοιμεθα εἰς εἶδη. Species specialissima est,
quæ alias in Species dividi nequit: ut homo.

SUBALTERNA, quæ idem est quod Genus subalternum; ani-
mal est Genus respectu inferiorum, est verò Species respectu su-
periorum.

Caput IV. De Differentia.

De DIFFERENTIA III. not.

I. Quot modis vox DIFFERENTIÆ accipiatur?

1. Communiter, cum aliquid differt ab alio, vel à se ipso per accidens aliquod separabile: ut ambulans differt à se ipso vel ab alio sedente.
 2. Proprie, cum aliquid differt ab alio per accidens aliquod difficulter vel non separabile: ut, qui cicatricem habet, differt ab eo, qui non habet.
 3. Propriissime, cum aliquid ab alio differt essentiali qualitate seu differentia specifica. Quae significatio est hujus loci.

II. Quid sit? R. Διαφορά ἐστὶ τὸ κ' πλείονων καὶ Διαφορῶν τῶ εἶδει ἐν τῷ ὀπίον τι ἐστὶ κατηγορημῶν. Prophy. c. 4. DIFFERENTIA est, quæ de pluribus specie vel numero differentibus in quæstione quale quid est prædicatur: ut rationale est differentia hominis. (Prædicari in quale quid dicitur illud, quo aptè respondetur quærenti, qualis sit res secundum essentiam. S. g. rationale prædicatur de homine in quale quid, quærenti enim qualis sit homo secundum essentiam, aptè respondetur, quod sit rationale.)

III. Quotuplex sit? R. DIFFERENTIA est

1. vel Constitutiva, quæ constituit speciem: ut rationale respectu hominis, sensitivum respectu animalis.
 Divisiva, quæ dividit genus: ut rationale respectu animalis. Omnis differentia divisiva est etiam constitutiva, & contra: Divisiva quidem generis; constitutiva verò speciei.
 2. vel Generica, quæ constituit genus: ut sensitivum, animatum, &c.
 Specifica, quæ proximè constituit speciem specialissimam: ut rationale. (Excluditur hîc differentia generica, quæ quidem proximè constituit speciem sed subalternam, speciem specialissimam verò constituit remotè.)

Linea predicamentalis.

	A		
b	Substantia	c	
Corporea	a	Incorporea	d
b	Corpus	c	Spiritus
Animatum	a	Inanimatum	d
b	Vivens	c	Corpus non vivens
Sensitivum	a	Insensitivum	d
b	Animal	c	Planta
Rationale	a	Irrationale	d
	Homo	γ	Brutum
β		Johannes	
Petrus			

A Est Genus Generalissimum sive summum.
 a Genera & species subalterna seu intermedia.
 α Species specialissima seu infima.
 b c Differentia divisiva Generum A a.
 b Differentia constitutiva specierum.
 c Differentia constitutiva specierum d.
 β γ Basis vel radix constans individuis.

TRACTATUS I. PARTIS COMMUNIS.

Caput V. De Proprio.

De PROPRIO II. not.

I. Quot modis vox PROPRII accipiat? R. PROPRIUM quatuor modis dicitur

1. Ὁ μόνῳ τινὶ εἶδει συμβέβηκεν, εἰ καὶ μὴ παντί. Quod soli alicui Speciei accidit, etsi non omni: Id est, non omnibus ejus individuis: *ut esse medicum competit soli homini, sed non omnibus.*
2. Ὁ παντί συμβέβηκε τῷ εἶδει, εἰ καὶ μὴ μόνῳ. Quod omni accidit Speciei etsi non soli: *ut esse bipedem competit omni homini, sed non soli.*
3. Ὁ μόνῳ καὶ παντί καὶ πότε. Quod soli & omni & aliquando accidit: *ut canescere homini soli & omni competit, sed deum in senectute.*
4. Ἐφ' ᾧ συνδεδραμηνε καὶ τῷ μόνῳ καὶ παντί, καὶ αἰεί. In quod omnia convenerunt, ut soli & omni semperque accidat: *ut risibile respectu hominis.* (Accidere in his definitionibus idem est ac competere non essentialiter: Et sic excluditur qualibet differentia.)

II. Quid sit? R. Ἰδιόν εἶναι, ὃ μὴ δὴλοῖ μὲν ποτὶ ἢ εἶναι μόνῳ ἢ ἀπέχει καὶ ἀντικατηγορεῖται ἔκ πράγματι. Top. c. 4.1. PROPRIUM est, quod non declarat quidditatem seu essentiam rei, soli autem inest, & conversim de re prædicatur. Sive, proprium, est quod de multis specie vel numero differentibus accidentaliter & necessario prædicatur.

Caput VI. De Accidente.

De ACCIDENTE III. not.

I. Quot modis vox ACCIDENTIS accipiat? R. tribus modis

1. Ut opponitur substantiæ, & dicitur accidens prædicamentale, quod est ens in alio existens: *Id est, quod ad sui naturalem existentiam requirit subjectum inhesionis. Sic nulla substantia potest dici accidens.*
2. Ut opponitur essentiæ vel essentiali, & sic dicitur omne id, quod cum de aliquo prædicari possit, non est essentia vel de essentia & conceptu quidditativo. *Sic etiam proprium est accidens.*
3. Ut opponitur proprio & dicitur id, quod contingenter seu non necessario prædicatur de subjecto, five sit substantia, five accidens prædicamentale. *In hac significatione dicitur accidens prædicabile.*

II. Quid sit? R. Συμβεβηκός εἶναι, ὃ γίνεται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς τῆς ἑσσομένης φθορᾶς. Porph. c. 6. ACCIDENS est, quod adest vel abest, sine subjecti corruptione: Id est, Accidens prædicabile est, quod potest affirmari & negari de subjecto aliquo, salvâ manente ejus essentiâ: *ut albedo respectu parietis.*

III. Quotuplex sit? R. ACCIDENS est vel

- Separabile χωρῖσόν, quod re ipsa & facile à subjecto abesse potest, sine ipsius corruptione, *ut albedo respectu parietis.*
- Inseparabile ἀχωρῖσόν, quod re ipsa nullo modo, vel agrè admodum abesse potest à subjecto, sine ipsius corruptione: *ut nigredo respectu corvi, quæ tamen mente à corvo separari potest.*

TRACTATUS I. PARTIS COMMUNIS.

Caput VII. De Antepredicamentis.

DOCTRINA PRÆDICAMENTORUM dividitur in

ANTEPRÆDICAMENTA, quæ complentur

1. Tres definitiones, quarum

2. Duas divisiones

3. Duas regulas.

PRÆDICAMENTA IPSA. vide Cap. 8.
POSTPRÆDICAMENTA. vide cap. 14.

1. ÆQUIVOCORUM. ὀμώνυμα λέγεται, ὡν ὄνομα μόνον κοινόν, ὃ ἢ κατὰ τὸν ὄνομα λόγῳ τῆς ἰσότητος ἔπεται. Arist. l. Categ. c. 1. Æquivoca dicuntur, quorum nomen solum commune est, ratio verò substantiæ juxta illud nomen est diversa: Id est, Sunt entia plura, quibus tribuitur nomen, sed ita, ut definitio & explicatio nominis sit diversa: Ut animal latrans & sidus aliquod caeleste sunt equivoca respectu nominis Canis, quod utriq; tribuitur, sed in diversa significatione & explicatione. (Æquivoca non habent locum in prædicamentis, nisi distinguantur.)

2. UNIVOCORUM. Συνώνυμα λέγεται ὡν τὸ τε ὄνομα κοινόν, καὶ ὁ κατὰ τὸν ὄνομα λόγῳ τῆς ἰσότητος ὁ αὐτός. Ibid. Univoca dicuntur, quorum & nomen commune est, & ratio substantiæ juxta illud nomen eadem. Id est, sunt entia plura, quibus tribuitur idem nomen, ita ut definitio seu explicatio nominis semper etiam maneat eadem: ut homo & equus sunt univoca respectu nominis animalis. Univoca per se solum sunt in prædicamentis, & omnia quæ sunt ejusdem prædicamenti, prædicantur univocè.)

3. DENOMINATIVORUM. Παράνομα λέγεται ὅσα διπλότυπον ἔχουσι. Διὰ φέρουσι τῆ πρώτης τῆ κατὰ τὸν ὄνομα προσηγορίας ἔχει. Ibid. Denominativa dicuntur, quæcunque ab aliquo differentia casu secundum nomen appellationem habent. Id est, Quæcunque ab aliquo simpliciore, non quidem quoad literas, sed quoad significationem terminatione differunt, suamque inde accipiunt denominationem, seu derivantur: ut Justus est denominativum, quia à Justitia, quæ quoad significationem simplicius quid, non solum terminatione differt, sed etiam derivatur. (Denominativa non per se sed reductivè sunt in eodem prædicamento cum denominante, à quo suam appellationem habet.)

vide pag. seq.

Sequuntur 2. DIVISIONES, quarum.

1. VOCUM
τῶν λε-
γομένων,
Eorum
quæ di-
cuntur.

τὰ μὲν κτ' συμπλοκὴν λέγεται. Quædam cum complexione dicuntur: ut *homo currit*. Terminus complexus est unus terminus conflatus ex duobus retinentibus integras significationes.

τὰ δὲ ἀνδ' συμπλοκῆς. Quædam sine complexione dicuntur: ut, *homo, equus, &c.* Terminus incomplexus est unus terminus carens compositione duorum per se significantium. (Incomplexa tantum pertinent ad prædicamenta, complexa verò non, nisi reddantur incomplexa.)

2. RERUM,
τῶν ὄντων,
Eorum
quæ sunt

1. τὰ μὲν καθ' ὑποκειμένον τινός λέγεται, ἐν ὑποκειμένῳ δὲ ἔδειν. Quædam de subiecto dicuntur, in subiecto verò nullo sunt: ut substantiæ universales, v. g. *homo, animal, corpus*. (Per dici de subiecto intelliguntur universalia, quæ possunt esse prædicata, Per non esse in subiecto intelliguntur substantiæ.)

2. τὰ δὲ ἐν ὑποκειμένῳ μὲν ἔστι, καθ' ὑποκειμένον δὲ ἔδειν λέγεται. Quædam in subiecto aliquo sunt, de subiecto autem nullo dicuntur: ut accidentia singularia. v. g. *hæc albedo, hæc nigredo*. Quid verò sit esse in subiecto, explicat Arist. 1. Categ. cap. 2. his verbis. *Ἐν ὑποκειμένῳ δὲ λέγω, ὃ ἐν τινὶ μὴ ὡς μέρος ὑπάρχον, ἀδύνατον χωρὶς εἶναι, τὸ ἐν ᾧ ἔστιν.* In subiecto esse dico, quod cum in aliquo sit non tanquam pars, non potest esse sine eo in quo est. (Per esse in subiecto, intelliguntur singularia, quæ non possunt esse prædicata alicujus subiecti.)

3. τὰ δὲ καθ' ὑποκειμένον τε λέγεται, καὶ ἐν ὑποκειμένῳ ἔστιν. Quædam de subiecto dicuntur, & in subiecto sunt: ut accidentia universalia, v. g. *albedo, nigredo*.

4. τὰ δὲ ἔτε ἐν ὑποκειμένῳ ἔστιν, ἔτε καθ' ὑποκειμένον τινός λέγεται. Quædam nec in subiecto sunt, nec de subiecto aliquo dicuntur: ut substantiæ singulares, v. g. *Petrus & Paulus*.

Sequuntur 2. REGULÆ.

1. Ὅταν ἕτερον καθ' ἕτερον κατηγορεῖται, ὡς καθ' ὑποκειμένον ὅσα κτ' ἔτε κατηγορεῖται λέγεται, ποσαῦτα καὶ καθ' ἕτερον ὑποκειμένον ῥηθῆσεται. lib. categ. c. 3. Cum alterum de altero prædicatur tanquam de subiecto, ea quæ de prædicato dicuntur (sc. directè) dicuntur etiam de subiecto: ut *quia animal prædicatur de homine, igitur quicquid de animali directè prædicatur, v. g. corpus, substantia, &c. etiam de homine prædicari potest.*

2. τῶν ἑτερογενῶν καὶ μὴ ὑπ' ἀλλήλα τεταγμένων, ἕτεροι τῶν εἰδῶν καὶ αἱ διαφοραὶ. τῶν δὲ ὑπ' ἀλλήλα μέρων ἔδειν κωλύει τὰς αὐτὰς διαφορὰς εἶναι. Generum diversorum & non subalternatim positorum diversæ sunt speciei differentiæ. Eorum verò, quæ subalternatim posita sunt, nihil prohibet easdem esse differentias: ut *substantia & qualitas diversa sunt genera, habent itaq; diversas speciei differentias.*

Caput VIII. De Prædicamentis in genere.

De PRÆDICAMENTIS in genere III. not.

I. Quid sit? R. PRÆDICAMENTUM est alicujus generis summi realis, & eorum quæ sub ipso sunt naturalis dispositio.

- 1. SUBSTANTIA, ὄνεια. cap. 9.
- 2. QUANTITAS, ποσόν. cap. 10.
- 3. QUALITAS, ποιόν. cap. 11.
- 4. RELATIO, πρὸς τι. cap. 12.
- 5. ACTIO, τὸ ποιεῖν.
- 6. PASSIO, τὸ πάσχειν.
- 7. QUANDO, πότε.
- 8. UBI, πῶ.
- 9. SITUS, κεία.
- 10. HABITUS, ἔχον.

II. Quot sint? R. PRÆDICAMENTA sunt Decem,

cap. 13.

1. Quanam directe ponantur in prædicamentis? R. Summum genus, cum iis, de quibus prædicatur in quid nimirum subalternis, speciebus specialissimis, & individuis.

1. Directè
Hic not.

2. Quot requirantur, ut aliquid directe ponatur in prædicamento? R. Quinq; scilicet, ut sit.

III. Quot modis aliquid ponatur in prædicamento? R.

- 1. Terminus simplex. Hinc rejiciuntur à prædicamentis orationes & voces complexæ quoad significationem.
- 2. Ens reale, h. e. quod re ipsa existit vel saltem existere potest. Hinc excluduntur entia rationis.
- 3. Ens unum. h. e. quod est unius naturæ. Hinc excluduntur omnes termini significantes composita per accidens, ut arte facta, quæ componuntur ex substantia & figura, quæ est accidens.
- 4. Ens completum. h. e. quod concurrat tanquam pars ad compositionem rei unius naturæ. Hinc excluduntur partes.
- 5. Ens Finitum, ut sunt omnes creatura.

- 2. Indirectè, nempe differentiarum: quæ ad latus generum tantummodo constituuntur ad divisionem faciendam.
- 3. Reductivè, quæ nimirum aliquem respectum habent ad ea, quæ directe collocantur: v. g. partes reducuntur ad prædicamentum, in quo est Totum.

Caput IX. De Substantia.

I. Quid sit? R. SUBSTANTIA est ens per se existens: ut homo, lapis, &c. (Illud dicitur per se existere, quod non est in alio, tanquam in subiecto inhæſionis.)

Prima seu Singularis, quæ nec de subiecto aliquo dicitur, nec in subiecto aliquo est: ut individua & g. Petrus, Paulus, &c. (Cum substantia dicatur à substando, merito substantia singularis dicitur prima substantia, quia substat omnibus aliis tanquam primum & imū fundamentum, non solum enim omnia accidentia recipiuntur in illa, ut in subiecto inhæſionis, sed etiam omnes substantiæ illi insunt essentialiter, & de ea prædicantur, tanquam de primo subiecto essentiali.)

II. Quotuplex sit? R. SUBSTANTIA est
vel

Secunda seu Universalis, quæ de subiecto aliquo dicitur, licet in nullo subiecto sit: ut genera & species, sub quibus prima substantia collocantur, & g. animal & homo, sub quibus continentur Socrates & Plato. (Cum substantia universalis non substat omnibus aliis substantiis, sed tantum accidentibus, non est primum reliquorum fundamentum & subiectum, sed velut secundarium, & ideo rectè dicitur substantia secunda.)

De SUBSTANTIA III. not.

III. Proprietates.

1. Κοινὸν καὶ πάσης ἔσσης τὸ μὴ εἶναι ὑποκειμένῳ εἶναι. Arist. l. categ. c. 5. Commune est omni substantiæ non esse in subiecto. Id est, Omnis substantia existit sine subiecto inhæſionis.
2. Ὑπάρχει ταῖς ἔσσεσι τὸ μηδὲν ἀνταίσι ἐναντίον εἶναι. Convenit substantiis nihil eis e. contrarium. Id est, Una substantia non est alteri contraria per se ratione sui, sicut sibi invicem contraria sunt, quæcunque definitione contrariorum continentur, & g. calor & frigus. Per accidens verò & ratione alterius potest una substantia alteri esse contraria: ut aqua & ignis respectu caloris & frigoris.
3. Δοκεῖ ἡ ἔσση μὴ ὑπεδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον. Substantia non videtur recipere magis & minus. Id est, Substantia non intenditur & remittitur secundum esse suum substantiale, & g. Paulus non est magis homo quàm Petrus, vel Petrus senex non magis est vel minus homo, quàm cum puer fuit: At ratione substandi aliis, quo prior est primæ substantiæ & pluribus substat, eò magis est substantia.
4. Μάλιστα ἴδιον τῆς ἔσσης δοκεῖ εἶναι τὸ ταύτων καὶ ἐν ἀριθμῷ ὄντων ἐναντίων εἶναι δεκτικόν. Maximè proprium substantiæ esse videtur, eandem & numero unam esse capacem contrariorum. Id est, Una & eadem substantia vicissim suscipere potest contraria tanquam subiectum ultimum, h. e. quod non est in ulteriori subiecto: ut eadem aqua vicissim recipit calorem & frigus. Quantitas etiam recipere potest vicissim contraria: ut superficies albedinem & nigredinem, sed non tanquam subiectum ultimum, cum ipsa etiam in alio subiecto sc. in substantia recipiatur.)

B. 3.

TRACTATUS I. PARTIS COMMUNIS.

Caput X. De Quantitate. - x

10

I. Quid sit? R. QUANTITAS est accidens per se extensum: ut superficies tabula: Tabula enim non per se ipsam, sed per superficiem, quam habet, est extensa. (Excluduntur hinc qualitas & alia accidentia, quae extensa sunt non per se, sed per quantitatem, s. g. albedo in charta est extensa ad extensionem chartae.)

De QUANTITATE III. not.

Continua, de qua not.

1. Quid sit? R. Quantitas continua est, cujus partes aliquo termino communi copulantur: ut linea, cujus partes copulantur termino communi scilicet puncto. (Terminus est aliquid indivisibile in quantitate: estq. triplex: inchoans: ut primum momentum horae; Finiens: ut ultimum momentum horae; Communis: ut medium momentum horae.)

2. Ejus species, quae sunt

- 1. Linea, quae est magnitudo longa non lata cujus partes puncto copulantur.
- 2. Superficies, quae est magnitudo longa & lata, non profunda; cujus partes linea copulantur.
- 3. Corpus, quod hinc non denotat substantiam corpoream, sed est magnitudo longa, lata, & profunda, cujus partes superficie copulantur.
- 4. Tempus, quod est quantitas successiva, cui repugnat habere omnes partes simul existentes: ut hora, dies, annus.

II. Quotplex sit? R. QUANTITAS est vel

Discreta, de qua not.

1. Quid sit? R. Quantitas discreta est, cujus partes nullo termino communi copulantur: ut binarius, ternarius & ceteri numeri.

2. Ejus Specie, quae sunt duae

- 1. Numerus, qui est multitudo ex unitatibus collecta.
- 2. Oratio, qua syllabae longae & breves mensurantur.

III. Proprietates.

- 1. τὸ πρῶτον ἔδειξεν ὅτι ἐναντίον. Arist. l. Categ. c. 6. Quanto nihil est contrarium: Id est, una quantitas non est alteri contraria per se. v. g. una linea non est contraria alteri lineae. Per accidens verò una quantitas potest alteri esse contraria, v. g. superficies alba nigra.
- 2. ἔδειξεν τὸ πρῶτον ὅτι οὐδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον. Quantum non videtur recipere magis & minus. Id est, Concreta quantitatuum non praedicantur cum adverbis magis & minus: ut unum bicubitum non dicitur aliò magis vel minus bicubitum.
- 3. Ἰδιὸν μάλιστα ἔδειξεν τὸ ἴσον τε καὶ ἀνίσον λέγεσθαι. Maximè proprium est quanti, juxta illud dici aequale vel inaequale: Solae enim quantitates dicuntur per se, Id est, ratione sui, aequales vel inaequales; alia verò dicuntur aequalia vel inaequalia ratione ipsarum quantitatuum.

De QUANTITATE III. not.

Re
es

Caput XI. De Qualitate.

I. Quid sit? R. Ποιότητα λέγω, καὶ ἢν ποιότητες εἶναι λέγεται, lib. Categ. cap. 8. QUALITATEM dico, secundum quam quales quidam esse dicuntur: ut albedo, ab ea enim homo dicitur albus. (Genus definiti est forma accidentalis: Hinc excluduntur formæ substantiales: ut anima, & differentia substantiarum, ut rationale. Dicitur quale est denominari concreto per quod aptè respondetur, quaestioni factæ per quale tantum: ut paries dicitur qualis ab albedine, quia si quaeratur, qualis sit paries, rectè respondetur esse albus.)

De QUALITATE III. not.

II. Quotuplex sit? R. QUALITAS dividitur in quatuor species, quæ omnes duplici voce sub disjunctione exprimuntur.

- 1. vel { *Habitus*, qui est qualitas diu permanens & difficulter mobilis, quâ promptum est ejus subjectum ad facile exercendas actiones. Huc pertinent omnes scientia, artes, virtutes, vitia.
- 2. vel { *Dispositio*, quæ est qualitas facilè mobilis à subjecto, & viâ ad Habitus, quâ difficulter adhuc quodammodo actiones ob-euntur.
- 3. vel { *Potentia naturalis*, quæ est qualitas, à natura ingenita, quâ subjectum aprû est ad aliquid agendum, resistendum, vel patiendum. Huc pertinent omnes facultates animalium plantarum, lapidum, &c.
- 4. vel { *Impotentia naturalis*, quæ subjectum ineptum facit ad aliquid agendum, resistendum, vel patiendum.
- 5. vel { *Patibilis qualitas*, est diu permanens qualitas, quæ aut sensum movet aut ex motu aliquo nascitur: ut color natus, in-venteratum odium. Huc pertinent propria objecta, sensuum, & affectus animi.
- 6. vel { *Passio*, est fluxa quædam, aut brevi transiens qualitas, quæ aut movet sensum, aut ex motu oritur: ut pallor ex metu.
- 7. vel { *Forma*, est qualitas, quæ resultat ex terminatione quantitatis in re aliqua naturali spectatæ: ut forma hominis aut leonis, quæ ex lineamentis corporis nascitur.
- 8. vel { *Figura*, quæ resultat ex terminatione quantitatis simpliciter ac in spectatæ: ut figura trianguli.

III. Proprietates:

- 1. Ἡ πᾶς χειρὶ ἐναντιότης κατὰ τὸ ποιόν. Inest contrarietas in qualitate. Id est, Qualitas una est alteri contraria per se: ut albedo nigredini.
- 2. Ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον τὰ ποιὰ. Qualia recipiunt magis & minus. Id est: Concreta qualitatis prædicari possunt cum ad verbis magis & minus: ut unum album dicitur magis album, quam alterum.
- 3. Ὁμοία ἢ ἀνόμοια κατὰ μόναι, τὰς ποιότητας λέγεται. Similia aut dissimilia secundum solas qualitates dicuntur. Id est: Quæcunque dicuntur similia aut dissimilia, dicuntur talia ratione qualitatum suarum: ut duo parietes albi sunt similes ratione suarum albedinum.

Recipere magis et minus sumitur i. q. sic est idem ac intendi ac remitti. i. ubi s. l. et tunc dicuntur logice simi.

TRACTATUS I. PARTIS COMMUNIS.

Caput XII. De Relatis.

De RELATIS IV. not.

I. Quid sit? R. Ἔστι τὰ πρὸς τι, οἷς τὸ εἶναι ταύτων ὄντι τὸ πρὸς τι πῶς ἔχειν. l. Categ. cap. 7. RELATA sunt, quorum esse nihil aliud est, quam ad aliquid se quodam modo habere, Id est, quæ nihil aliud denotant, quàm relationem ad aliud, ut pater, filius, &c.)

II. Quot in Vera RELATIONE sint consideranda? R. quinque
1. Subjectum, quod ut & aliorum accidentium omnium est substantia.
2. Fundamentum, quod est accidens aliquod absolutum, quo mediante relatio suo subjecto inesse potest. *ἡ αὐτὴ ἡ ἰσότης*
3. Ratio fundandi, quæ est conditio, sine qua relatio non sequitur fundamentum. *ἡ αὐτὴ ἡ ἰσότης*
4. Termini, qui sunt duo correlativa, quæ ad se invicem referuntur.
5. Relatio ipsa, quæ est mutuus terminorum inter se respectus.

III. Quotuplicia? Resp. sunt
1. vel } Secundum dici, quæ primariò in alio prædicamento locum habent, & quodammodo ad aliud referuntur: ut *scientia & scibile.*
2. vel } Secundum esse, quorum tota essentia in eo posita est, ut referantur ad aliud. *Hæc sola hoc prædicamentum constituunt.*
 } *Æquiparantia*, quæ referuntur ad correlativa ejusdem nominis: ut *frater, &c.*
 } *Disquiparantia*, quæ referuntur ad correlativa diversi nominis: ut *Dominus, &c.*

IV. Proprietates
1. Πάντα πρὸς τι πρὸς ἀντίστοιχον. *Ἄντιστοιχὰ λέγεται.* Omnia relata referuntur ad ea, quæ recipiuntur: Id est, Omnia relativa referuntur ad sua correlata: ut *Pater est Filii Pater, & Filius est Patris Filius.*
2. Δοκεῖ τὰ πρὸς τι ἅμα τῇ φύσει εἶναι. Videntur Relata simul natura esse: Sic dato patre datur filius, & dato filio datur pater.
3. Ἐάν τις εἰδῇ τι ὡρισμένως τῶν πρὸς τι κακίνο πρὸς ὃ λέγεται ὡρισμένως εἴσεται. Si quis unum relatorum definitè noverit, etiam id, ad quod refertur, definitè noscet.

Caput XIII. De sex ultimis prædicamentis.

De sex ultimis PREDICAM.

I. Quid sint? R. ACTIO est forma, à qua quippiam dicitur agere: PASSIO est forma, à qua quippiam dicitur pati.

II. Quotuplex sit ACTIO R, vel
 } *Immanens*, quæ manet in agente, nullamque evidentem mutationem extrinsecus infert: ut *intellectio.*
 } *Transiens*, quæ ab agente exit, & in patiente tanquam in subjecto recipitur: ut *calesfactio.*

III. Proprietates.
 } 1. Recipiunt contrarium, Id est: *Actio potest esse contraria actioni, & passio passioni.*
 } 2. Recipiunt magis & minus, Id est, *Concreta Actionis & Passionis quædam possunt prædicari cū adverbis magis & minus.*

QUANDO, ex existentia rei in tempore: ut *fuisse heri, esse hodie, &c.*

UBI, est præsentia rei in loco: ut *esse in schola, foro, templo, &c.*

SITUS, est dispositio partium in toto in ordine ad locum: ut *stare, cubare, &c.*

HABITUS, est indumenti vel ornamenti ad corpus applicatio: ut *esse calceatum, &c.*

TRACTATUS I. PARTIS COMMUNIS.

Caput XIV. De Postpredicamentis.

modi repugnantia

1. Quid sint? R. OPPOSITA sunt repugnantia, quorum neutrum ali-
cui tertio æquè vel magis repugnat eodem repugnandi modo: ut
album & nigrum, album enim nulli tam repugnat quàm nigro, nec vice
versa.

I. OPPOSI-
TA, de
quibus
2. not.

Di. 1. 1. 1.

2. Quotupli-
cia sint?
R. OPPO-
SITA
sunt qua-
drupli-
cia

1. RELATIVE OPPOSITA, quæ sibi ut relatum & correlatum oppo-
nuntur: ut Pater & Filius. Genus & qualitas.

1. Quid sint? R. Contraria sunt, quæ sub eodem ge-
nere maximè à se invicem distant, eidemq; sub-
jecto susceptibili vicissim insunt, à quo se mu-
tuò expellunt, nisi alterum insit à natura, ut al-
bum & nigrum.

2. CONTRA-
RIA, de qui-
bus 2. not.

2. Quotu-
plicia
sint? R.
sunt

Inmediata, quorum alterum necesse
est inesse subjecto susceptibili; id est,
quæ non habent medium, quod sit
subjectum capax, ut par & impar in
numero.

Mediata, quorum alterum inesse ne-
cesse non est; id est, quæ habent me-
dium, quod sit subjectum capax; ut
album & nigrum.

3. PRIVATIVA, quæ sunt habitus & privatio illi opposita; ut visus &
cacitas. Habitus hic dicitur quævis forma, quæ haberi potest; ut
visus, vita, &c. Privatio vero est absentia istius formæ à subjecto
capaci, & tempore à natura determinato; ut cacitas, mors, &c.

4. CONTRADICTORIA, quæ opponuntur sicut esse & non esse simpli-
citer; ut homo, non homo, album, non album.

1. Tempore, quod altero est antiquius; ut Noah, Abrahamo.

2. Natura, quod ab altero rectè infertur, sed non vicissim alterum infert;
Sic unum prius est duobus.

3. Ordine, quod ordine alterum præcedit; Sic Exordium prius est Narrat-
ione.

4. Dignitate, quod altero est dignius & præstantius, ut aurum argento.

5. Consecutione, quod alterius causa existenscum eo convertitur; ut Sob
respectu luminis diurni.

II. PRIUS, quod di-
citur quinque
modis

III. SIMUL, quod
tribus modis
dicitur

1. Tempore, quorum productio fit eodem tempore; ut ratio & risibilitas.

2. Natura, quæ ita convertuntur, ut neutrum alterius causa sit; ut relatum
& correlatum.

3. Divisione, quæ divisum æqualiter dividunt; ut Species ejusdem generis.

IV. MOTUS, cujus species communiter sex sunt; Generatio, corruptio, augmentatio, diminutio,
alteratio, motus localis. Vide Phys.

V. HABERE, quod per omnia predicamenta vagatur. Unde versus;
Affectum, quantum, vestitum, dic vel ut aurum.
Membrum, contentum, possessio, vir mulierem.

POSTPREDICAMENTA sunt quinque

TRACTATUS II. PARTIS COMMUNIS.

De Enunciatione.

Caput I. De Nomine, Verbo & Oratione.

INTERPRETATIO est vel

Simplex, in
Orationis
elemētis,
quæ sunt

Composita, quæ est O.
RATIO, de qua
noto.

NOMEN,
de quo
2. not.

1. Quid sit? ὄνομα ἐστὶ φωνὴ σηματικὴ καὶ συνήκην ἀνδ' ἁρδ-
νῆς, ἢς μηδὲν μέγ' ἔστι σηματικὸν κενωσιμὸν. Arist. l. 1.
de Interpr. cap. 2. NOMEN est vox finita & recta signi-
ficans ex instituto sine tempore, cujus nulla pars signi-
ficat separatim: ut homo, candor, &c. Significare sine
tempore est præter principale significatum nullam primariam
temporis differentiam denotare. Primariæ autem temporis
differentiæ sunt tres: præteritum, præsens & futurum.)

2. Quotu-
plex sit? R.
Nomen est.

1. vel
2. vel

Finitum, quod sine præposita particula
Non effertur & rem definitam seu cer-
tam significat: ut homo.
Infinitum, cui præfigitur particula negati-
va Non: ut non-homo.
Rectum, quod nominativo casu effertur.
Obliquum, quod reliquis casibus exprimi-
tur.

VERBUM,
de quo
2. not.

1. Quid sit? R. ῥῆμα ἐστὶ τὸ προσημαῖνον χρόνον, ἔ μέρ' ἔ-
δὲν σημαίνει χρόνος, καὶ ἐστὶν ἀεὶ τῶν καθ' ἑτέρας λεγο-
μῶν σημείον. l. de Interpr. cap. 3. VERBUM est, quod
adsignificat tempus, cujus nulla pars significat separa-
tim, & est semper nota eorum, quæ de altero dicuntur:
ut currit.

2. Quotu-
plex sit? R.
Verbū est

1. vel
2. vel

Finitum, de quo idem judicandum, ac de no-
mine finito.
Infinitum: ut non valet, non currit.
Rectum, quod est præsentis temporis & indi-
cativi modi.
Obliquum, quod est reliquorum temporum &
modorum.

1. Quid sit? R. λόγος ἐστὶ φωνὴ σηματικὴ ἢς τῶν μερῶν τι ση-
ματικὸν ἐστὶ κενωσιμὸν, ὡς φάσις ἀλλ' ἔχ' ὡς κατὰ φά-
σις ἢ ἀπόφασις. l. de Interpr. c. 4. ORATIO est vox signi-
ficans, cujus aliqua pars significat separatim, ut dictio, non
ut affirmatio vel negatio: ut homo studet.

2. Quotu-
plex sit? R.
Oratio est
vel

Imperfecta, quæ non gignit perfectum sensum in animo
audientis: ut homo albus.
Perfecta, quæ est vel
Non Enunciativa, in qua nec est verum nec
falsum: ut sunt orationes Interrogativa,
Evocativa, imperativa, deprecativa & o-
prativa.
Enunciativa seu ENUNCIATIO, cap. 2.

Caput II. De Enunciatione in genere.

I. Quid sit? R. Απόφανσις ἢ λόγος ἐστὶ τὸ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι. *Interpr. c. 4.* ENUNCIATIO est oratio, in qua verum vel fallum inest.

De ENUNCIATIONE in genere IV. not.

- 1. SUBJECTUM est id, de quo aliquid affirmatur aut negatur.
- 2. PRÆDICATUM est id, quod de aliquo affirmatur aut negatur, (Sub-jectum & prædicatum dicuntur etiam extrema sive termini, item partes enunciationis, & constat utrumque interdum una, interdum pluribus vocibus.

II. Quot & quae in Enunciatione reperiantur? R. Tria

- 3. COPULA, est verbum substantivum conjungens prædicatum cum sub-jecto, & ponitur vel
 - Explicitè, quando aliquid ordine constructionis post verbum in nominativo ponitur: ut Deus est Spiritus.
 - Implicitè, quando nihil ordine constructionis post verbum in nominativo ponitur, tunc enim verbum continet in se copulam & prædicatum: ut Petrus orat Deum, id est, Petrus est orans Deum.

III. Quotuplex sit? R. ENUNCIATIO dividitur

- 1. Secundum Essentiam. Vide cap. 3.
- 2. Secundum Qualitatem. } Vide Cap. 4.
- 3. Secundum Quantitatem.
- 4. Secundum Materiam. Vide cap. 5.

IV. Affectiones Enunciationis. Vide cap. 6.

Caput III. De Enunciationis divisione secundum Essentiam.

1. Quid sit? R. ENUNCIATIO SIMPLEX seu CATEGORICA est, quæ unum prædicatum de uno subiecto affirmat vel negat: ut homo est animal.

Ratione Essentiæ ENUNCIATIO est vel

SIMPLEX, de qua 2. not.

- 1. vel
 - Absoluta, sive de inesse, quæ absolute significat aliquid inesse, aut non inesse alicui: ut homo bibit.
 - Modalis, quæ prædicatum dicit inesse subiecto non absolute, sed cum aliquo quatuor modorum: Necessè, possibile, impossibile, contingens: ut necesse est hominem esse animal.
- 2. Quotuplex sit? R.
 - 2. vel
 - Finite, cujus subiectum & prædicatum est finitum.
 - Infinita, cujus subiectum, vel prædicatum, vel utrumque est infinitum: ut homo est non lapis.
 - 3. vel
 - De secundo adjacente, in qua ponitur verbum substantivum nullo nomine post illud sequente: ut homo est.
 - De tertio adjacente, in qua ponitur verbum substantivum nomine alio post illud sequente: ut homo est mortalis.
 - De verbo adjectivo, quando prædicatur quodcumque verbum aliud præter substantivum sum, es, est: ut caelum movetur.

COMPOSITA, quæ constat pluribus enunciationibus tanquam præcipuis partibus: cap. 8.

Caput IV. De Enunciationis divisione secundum Qualitatem & Quantitatem.

Enunciatio ratione

QUALITATIS est vel

Affirmativa, in qua prædicatum affirmatur de subiecto: ut *Aristoteles est Philosophus.* $\alpha\alpha\tau\acute{o}\ \phi\alpha\sigma\iota\varsigma\ \delta\epsilon\iota\upsilon\ \delta\iota\omega\phi\alpha\sigma\iota\varsigma\ \tau\upsilon\ \Theta\ \alpha\lambda\delta\ \tau\upsilon\ \Theta.$ l. de Interpret. c. 4. *Affirmatio est enunciatio alicujus de aliquo.*

Negativa, in qua prædicatum removeretur à subiecto: ut *viciū non est amandum.* $\alpha\pi\acute{o}\ \phi\alpha\sigma\iota\varsigma\ \delta\epsilon\iota\upsilon\ \delta\iota\omega\phi\alpha\sigma\iota\varsigma\ \tau\upsilon\ \Theta\ \delta\iota\omega\ \tau\upsilon\ \Theta.$ *Negatio est enunciatio alicujus ab aliquo.* (Ut Enunciatio sit negativa, necesse est particulam negandi iusto loco poni: *b. e.* vel *toti orationi præmitti*; vel *copula*; vel *verbo adjectivo vim copulandi habenti immediate addi.*)

QUANTITATIS est vel

Universalis, cujus subiecto præfigitur signum universale: ut *Nullus homo est lapis.* *Signa universalia sunt: Omnis, quicumq;, quisq;, nullus, &c.*

Particularis, cujus subiecto præfigitur signum particulares: ut *Quidam homo est doctus.* *Signa particularia sunt: Quidam, nonnullus, non omnis, &c.*

Indefinita, cujus subiecto communi nullum signum præfigitur: ut *homo currit.*

Singularis, quæ constat subiecto singulari; ut *Petrus ambulat.*

Caput V. De Enunciationis divisione secundum materiam.

Enunciatio ratione MATERIÆ est

1. vel *Vera*, quæ cum re, quam affirmat vel negat, consentit; vel quæ est conformis rei significatæ; ut *homo est rationalis.*

2. vel *Falsa*, quæ a re, quam affirmat vel negat, dissentit; ut *homo est lapis.*

3. vel *Necessaria*, quæ sic est vera, ut non possit esse falsa; ut *homo est rationalis.*

4. vel *Contingens*, quæ potest esse vera & falsa; ut *Johannes est probus.*

5. vel *Impossibilis*, quæ sic est falsa, ut non possit esse vera; ut *homo est brutum.*

6. vel *Essentialis*, cujus totum prædicatum est de essentia subiecti: ut *homo est animal.* *Illud dicitur esse de essentia, sine quo alterius natura nec esse nec concipi potest.*

7. vel *Accidentalis*, cujus prædicatum vel nulla ex parte; vel non totum est de essentia subiecti; ut *Johannes est albus, vel Johanes est homo albus.*

8. vel *Ordinata*, in qua id prædicatur, quod aptius est prædicari quàm subijci; quod potissimum fit, quando superius prædicatur de inferiori; vel accidens de suo subiecto.

9. vel *Contra ordinem*, in qua id prædicatur, quod aptius est subijci; ut si inferioris prædicatur de superiori; vel subiectum de Accidente.

10. vel *Inordinata*, quæ est vel

11. *Præter ordinem*, in qua neutrum aptius est subijci, vel prædicari, quàm alterum. *Estque vel*

12. *Identica*, cujus subiectum & prædicatum sunt ejusdem prorsus significationis: ut *ensis est gladius.*

13. *Per accidens*, in qua duo concreta de se invicem prædicantur propter identitatem subiecti, quorum tamen prædicatio in abstracto est falsa; ut *album est dulce.*

14. vel *Propria*, cum prædicatum dicitur de subiecto per modum aliquem s. prædicabilium.

15. *Figurata*, cum res duæ disparatæ de se invicem prædicantur per tropum aliquem; ut *Herodes est vulpes.*

16. *Inusitata*, ubi modus prædicandi inusitatus est, licet voces propriam suam significationem retineant; ut *Deus est homq.*

Caput VI. De Oppositione & Equipollentia.

1. Quid sit? R. OPPOSITIO est duarum enunciationum eodem subje-
cto prædicatoque constantium, repugnatio secundum affirmatio-
nem & negationem. Sic itaque vera oppositio ejusdem de eodem
fiat *ως τὸ αὐτὸ ad idem, καὶ τὸ αὐτὸ secundum idem, ὡσαύτως καὶ*
μὴ ἰσωνύμως similiter & non æquivocè, ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ respectu
ejusdem temporis.

AFFECTIONES, Enunciationis sunt, potif. III.

I. Opposi-
tio, de
qua 3.
not.

1. Quot-
plex sit?
R. OPPO-
SITIO est
triplex

Contraria, quæ est inter duas enunciationes universales, quarum
altera est affirmativa, altera negativa: ut *O. homo est doctus. N.*
homo est doctus.

Subcontraria, quæ est inter duas enunciationes particulares, qua-
rum altera est affirmativa, altera negativa: ut *Q. homo est do-*
ctus. Q. homo non est doctus.

Contradi-
ctoria,
quæ vel

1. Inter universalem affirmativam & particularem
negativam: ut *O. homo est doctus. Q. homo non est*
doctus.

2. Inter universalem negativam & particularem af-
firmativam: ut *N. homo est doctus. Q. homo est*
doctus.

3. Inter duas singulares, quarum altera est affirmati-
va, altera negativa: ut *Socrates est Philosophus. So-*
crates non est Philosophus.

3. Regula si-
ve Leges

1. Contrariæ non possunt esse simul veræ, possunt tamen esse simul
falsæ.

2. Subcontrariæ possunt esse simul veræ, non simul falsæ.

3. Contradictoriæ nec simul veræ, nec simul falsæ esse possunt, sed
necessariò una vera est & altera falsa quoad tempus præsens
vel præteritum. *At de futuris contingentibus non est determina-*
ta veritas vel falsitas respectu hominum.

II. EQUIPOLLENTIA
de qua 2. not.

1. Regula

1. Quid sit? R. EQUIPOLLENTIA est, quæ duæ vel plures e-
nunciationes mediante negatione ad eundem quantitatis
& qualitatis valorem reducuntur.

1. Si subjecto enunciationis universalis postponatur nega-
tio, reddetur æquipollens suæ contrariæ.

2. Si subjecto alicujus enunciationis præponatur negatio,
reddetur æquipollens suæ contradictoriæ.

3. Si subjecto enunciationis præponatur simul postpona-
tur negatio, reddetur æquipollens suæ subalternæ. *Enun-*
ciationes subalternæ sunt duæ enunciationes constantes
eodem prædicato & subjecto ejusdem qualitatis, sed di-
versa quantitatis: ut O. homo est animal. Q. homo est a-
nimalis.

III. CONVERSIO, Vide Cap. 7.

C 3

TRACTATUS II. PARTIS COMMUNIS.

Caput VII. De Conversione.

De CONVERSIONE III. not.

I. Quid sit? R. CONVERSIO est cum salva veritate ex subiecto enunciationis fit predicatum, & ex predicato subiectum. Prior enunciatio, cuius subiectum & predicatum commutantur, dicitur *Conversa*: Posterior, quae fit ex commutatis extremis, dicitur *Convertens*.

1. Quid sit? R. Conversio simplex est, cum simpliciter ex subiecto fit predicatum, & ex predicato subiectum, manente eadem quantitate & qualitate.

Simplex, de qua not.

- 1. Univers. negans: ut N. homo est lapis. N. lapis est homo.
- 2. Partic. affirmans: ut Q. homo est doctus. Q. doctus est homo.

II. Quotuplex sit? R. triplex. Conversio

Per accidens, de qua not.

1. Quid sit? R. Conversio per accidens est, cum ita convertitur enunciatio, ut maneat eadem qualitas, sed mutetur quantitas.

- 1. Univers. affirm. in partic. affirm. ut O. homo est animal. Q. animal est homo.
- 2. Univers. neg. in partic. neg. ut N. homo est lapis. Q. lapis non est homo.

Per contrapositionem, de qua not.

1. Quid sit? R. Conversio per contrapositionem est, cum ita enunciatio convertitur, ut ex finita negante fiat infinita affirmans, vel contra ex finita affirmante fiat infinita negans.

- 1. Univers. affirm. finita in univers. neg. infinitam infiniti subiecti: ut O. homo est animal. O. quod non est animal, non est homo.
- 2. Partic. neg. finita in part. affirm. infinitam infiniti subiecti: ut Q. homo est doctus. Q. non doctus est homo.

III. Regula: 1. In omni conversione totum subiectum fiat predicatum & contra. 2. Verbum interdum resolvendum est in participium & copulam; vel alio modo per pronomen relativum est circumscribendum: ut O. stella sunt in caelo. Q. existentia in caelo sunt stella.

Caput IIX. De Enunciatione composita.

De ENUC. COMPOSITA III. not.

I. Quid sit? R. ENUNCIATIO COMPOSITA est, quae ex simplicibus enunciationibus conjunctione aliqua necitur. Dicitur etiam *Hypothetica*.

Conditionalis seu *Hypothetica proprie dicta*, in qua duae enunciationes simplices connectuntur per particulam SI: ut si dies est, lux est.

Disiunctiva, in qua duae aut plures enunciationes simplices connectuntur per particulam disiunctivam AUT, VEL & similem: ut aut dies est, aut nox est.

2. Quotuplex sit? R. est vel

Copulativa, in qua duae aut plures enunciationes simplices connectuntur per particulam copulativam ET vel similem: ut homo est animal, & est rationalis.

III. Regula: Ex enunciationibus compositis affirmativis sunt negativa, si proponuntur particula NON: ut non si pauper est, indoctus est.

De Syllogismo.

Caput I. De Syllogismo in genere.

1. Quid sit? R. Συλλογισμός ἐστὶ λόγος ἐν ᾧ τεθέντων τινῶν ἕτερον τι τῶν κειμένων ἐξ ἀνάγκης συμβαίνει τοῖς ταύταις εἶναι. l. i. prior. anal. cap. 1. SYLLOGISMUS est oratio, in qua quibusdam positis aliud quiddam ab iis quæ posita sunt ex necessitate accidit eò quod hæc sunt. Id est, Syllogismus est oratio, in qua duabus præmissis simplicibus in modo & figura rectè dispositis, conclusio à præmissis diversa colligitur per necessariam & formalem consequentiam propter legitimam præmissarum in modo & figurâ dispositionem. De Trieu tr. 3. p. 1. c. 1. a. 3.

I. STRU CTURA in qua de Syllogismo not.

De SYLLOGISMO IV. not.

2. Principia quæ sunt { Interna, quæ sunt in ipso Syllogismo. Sunt q2 } Materialia, ex quibus velut materia constituitur Syllogismus. cap. 2. { Formalia, quæ sunt dispositiones quædam principiorum materialium. c. 3. } { Externa, quæ non sunt in ipso syllogismo. Sunt q2 } { Dirigentia, ad quæ tanquam ad normam syllogismos conformare oportet. c. 4. } { Perficientia, quibus necessitas concludendi redditur evidentior. c. 5. }

II. EUPORIA seu INVENTIO MEDII. cap. 6. III. ANALYSIS. cap. 7. IV. AFFINIA. cap. 8.

Caput II. De Principiis materialibus.

1. Quid sint? R. Ὁροὶ καλῶς εἰς ὃν ἀγαλύεται ἡ πρότασις οἷον τὸ τε καὶ κατηγορούμενον καὶ τὸ καθ' ἑαυτὸν κατηγορεῖται. TERMINUM appello, in quem resolvitur propositio, ut prædicatū, & de quo id prædicatur. { Major Terminus, qui est prædicatum conclusionis. Aliàs dicitur Majus extremum. } { Minor Terminus, qui est subjectum conclusionis. Aliàs dicitur Minus extremum. } { Medius Terminus, qui bis ante conclusionem ponitur. Aliàs dicitur Medium, quia est nexus extremorum. }

Remota, quæ sunt TERMINI, de quibus 2. not.

2. Quot sint R. tres

1. Quid sint? R. πρότασις ἐστὶ λόγος κατὰ φασίμους καὶ ἀποφασίμους τινῶν καὶ τινῶν. PROPOSITIO est oratio, quæ aliquid de aliquo affirmat vel negat.

Propinqua, quæ sunt PROPOSITIONES de quibus 2. not.

2. Quot sint? R. Tres

{ Major propositio, in qua major terminus cum medio disponitur. Aliàs κατ' ἐξοχήν dicitur propositio. } { Minor propositio, in qua minor terminus cum medio disponitur. Aliàs dicitur Assumptio. Si conjunctim sumuntur Major & minor propositio, dicuntur præmissæ, quia conclusioni præmittuntur. } { Conclusio, in qua major terminus cum minore conjungitur. Et hæc ex præmissis infertur. }

Principia MATERIALIA sunt vel

TRACTATUS III. PARTIS COMMUNIS.

Caput I. De Principiis formalibus.

Principia FORMALIA sunt vel

Remota, quæ sunt FIGURÆ, de quibus 2. not.

1. Quid sint? R. FIGURA SYLLOGISTICA est extremorum cum medio ad aliquid concludendum apta collocatio. Vel est dispositio medii cum extremis secundum subjectionem & prædicationem.

2. Quot sint? R. tres sunt Figuræ

PRIMA, in qua medius Terminus subicitur in majore propositione & prædicatur in minore, ut O. animal est substantia. O. homo est animal. E. O. homo est substantia. Syllogismi directi primæ figuræ dicuntur perfecti, quia nullo indigent principio perficienti, ut necessaria eorum consequentia appareat: Syllogismi verò 2. & 3. figuræ & 5. indirecti primæ dicuntur imperfecti.

SECUNDA, in qua medius Terminus bis prædicatur, nempe in in utraque præmissarum: ut N. brutum est rationale. O. homo est rationalis. E. N. homo est brutum.

TERTIA, in qua medius Terminus bis subicitur, nempe in utraque præmissarum: ut O. homo est rationalis. O. homo est animal. E. Q. animal est rationale.

1. Quid sint? R. MODUS SYLLOGISTICUS est trium propositionum Syllogismi dispositio secundum quantitatem & qualitatem.

Propinqua, quæ sunt MODI, de quibus 3. not.

2. Quot & quotuplices sint? R. Modi sunt vel

Directi, in quibus majus extremum concluditur de minori. Horum sunt quatuordecim;

- Primæ figuræ sunt 4.
 - BARBARA.
 - CELARENT.
 - DARII.
 - FERIO.
- Secundæ figuræ sunt 4.
 - CESARE.
 - CAMESTRES.
 - FESTINO.
 - BAROCO.
- Tertiæ figuræ sunt 6.
 - DARAPTI.
 - FELAPTON.
 - DISAMIS.
 - DATISI.
 - BOCARDO.
 - FERISON.

Indirecti, in quibus minus extremum concluditur de majori. Tales in prima figuræ sunt quinque,

- BARALIP.
- CELANTES.
- DABITIS.
- FAPESMO.
- FRISESMO.

3. Quid hi modi significant? R. in his vocabulis 2. not.

- 1. Syllabæ, quæ in unoquoque modo tres sunt, quarum prima majorem propositionem, secunda minorem, & tertia conclusionem denotat.
- 2. Vocales, quæ sunt quatuor
 - A. Significat Univerf. affirm.
 - E. Significat Univerf. neg.
 - I. Significat Partic. affirm.
 - O. Significat Partic. neg.

Caput IV. De Principiis Regulativis.

DICTUM DE OMNI. λέγω τὸ κατὰ πάντας κατηγορεῖσθαι ὅταν μηδὲν ἢ ὑποκειμένους λαβεῖν, καθ' ἃ ἴατερον ἔλεγχθησεται. Aristot. l. i. prior. Anal. c. 1. Dicitur de omni est, quando nihil est sumere subjecti, de quo alterum non dicatur. Id est, Dicitur de omni est, cum quicquid affirmatur universaliter de subiecto, affirmatur de quovis contento sub illo.

DICTUM DE NULLO. τὸ κατὰ μηδενὸς κατηγορεῖσθαι ἐστὶν ὅταν μηδὲν ἢ ὑποκειμένους λαβεῖν, ἀφ' ἃ ἴατερον οὐκ ἀφαιρηθήσεται. Dicitur de nullo est, quando nihil est sumere subjecti, à quo alterum non removeatur. Id est: Dicitur de nullo est, cum quicquid universaliter negatur de subiecto, negatur de quovis contento sub illo.

Principia DIRIGENTIA seu REGULATIVA sunt vel

Primaria, quæ in prima figura actu, in reliquis verò potestate deprehenduntur, sunt duo

Secundaria sunt REGULÆ SYLLOGISTICÆ, quæ vel

Generales & Communes omnibus figuris.

Speciales quæ pertinent vel ad figuram

1. In Syllogismo non sint plures termini, quàm tres. Cavendum itaq; ne sit ambiguitas inter terminis.
2. Medius terminus non ingrediatur conclusionem.
3. In altera præmissarum medius terminus debet distribui: Id est, universaliter sumi pro omni re, pro qua accipi potest.
4. Terminus non distributus in antecedente, non debet distribui in consequente.
5. Ex puris negativis nihil sequitur.
6. Ex puris particularibus nihil sequitur.
7. Conclusio sequitur partem debiliorem. h. e. Si una præmissarum est negativa, conclusio etiam sit negativa; Et si una præmissarum est particularis; conclusio quoq; sit particularis.
8. Non sit plus in conclusione, quàm fuit in præmissis.

Primam } 1. In prima figura major debet esse universalis.
2. In prima figura cum minor est negativa nihil sequitur.

Secundam } 1. In secunda figura major sit universalis.
2. In secunda figura ex puris affirmativis nihil sequitur.

Tertiam } 1. In tertia figura cum minor est negativa nihil sequitur.
2. In tertia figura conclusio debet esse particularis.

D

TRACTATUS III. PARTIS COMMUNIS.

Caput V. De Principiis Perficientibus.

Principia PERFICIENTIA sunt

- I. REDUCTIO, de qua 3. not.
1. Quid sit? R. Reductio est, qua ex Syllogismis secundæ & tertix figuræ fiunt Syllogismi primæ, ad patefaciendam necessitatem concludendi.
 2. Quotuplex? R. Duplex
 - OSTENSIVA, quando conversione, vel conversione & transpositione præmissarum infertur conclusio eadem, aut ejus conversa.
 - PER IMPOSSIBILE, quando ex contradictoria conclusionis & una præmissarum infertur contradictoria alterius præmissæ. *Quæ vero propositio sit retinenda, monstrant hi Versus:*
 Servat majorem variatque Secunda minorem.
 Tertia majorem variat servatque minorem.
Initiales, B. C. D. F. ostendunt modum secundæ & tertix figuræ reducendum esse ad modum primæ figuræ, qui similem habet initialem, e. g. Cesare ad celarent.
Intermedia & finales, S. P. M. C. quæ ad antecedentem vocalem referri debent, monent, quo medio Reductio sit perficienda, juxta Versiculos:
 S. vult simpliciter verti, P. verò per accid.
 M. vult transponi, C. per impossibile duci.
 3. Quomodo perficiatur? R. Hoc ostendunt certæ in modis 2. & 3. Fig. consonantes, quæ sunt vel
- II. EXPOSITIO *ex Jecis*, quando medio singulari substituto in locum medii communis infertur eadem conclusio, quæ inferebatur in Syllogismo de medio communi. Locum tantum habet in tertia figura, e. g. Sit Syllogismus. Q. homo est justus. O. homo est mortalis. E. Q. Mortalis est justus. Expositione sic perficitur. Socrates est justus. O. Socrates est mortalis. E. Q. Mortalis est justus.

Caput VI. De Inventione Medii.

De INVENTIONE MEDII

- I. Quid sit? R. INVENTIO MEDII est, quâ paratur copia argumentorum ad quodvis problema aptè concludendum. Dicitur etiam Euporia.
- II. Unde medium desumatur? R. vel ex
- Antecedentibus. Antecedentia sunt, de quibus aliquid prædicari potest.
 - Consequentibus. Consequentia sunt, quæ prædicari possunt.
 - Repugnantibus. Repugnantia sunt, quæ neque cum antecedentibus, neque cum consequentibus conveniunt.
- III. Regula.
1. Ut quæstio universalis affirmativa confirmetur, quærendum est medium, quod sit Antecedens prædicati, & Consequens subjecti.
 2. Ut quæstio partic. Affirm. confirmetur, quærendum est medium, quod sit Antecedens prædicati & subjecti; vel antecedens prædicati & consequens subjecti.
 3. Ut quæstio Univers. Negat. confirmetur, quærendum est medium, quod sit vel Repugnans prædicati & Consequens subjecti; vel Consequens prædicati & repugnans subjecti.
 4. Ut quæstio Part. Neg. confirmetur, quærendum est medium, quod sit vel Repugnans prædicati & Antecedens subjecti; vel Repugnans prædicati & Consequens subjecti.

TRACTATUS III. PARTIS COMMUNIS.

Caput VII. De Analyfi Syllogifmorum.

De ANALYFI 2. not.

1. Quid fit? R. ANALYSIS est, quæ docet dicta scriptaque omnia posito subiecto & conclusione retexere causasque & principia inquirere veritatis, ut appareat, an rectè aliquid traditum & conclusum fit.

Subjectum primarium investiga & constitue de illo quæstionem principalem, quæ est conclusio Syllogismi primarii.

2. Duas propositiones quare, quibus author principalem quæstionem adstruxit vel destruxit, easque in terminos resolve, datis terminis, aptè dispone & ad legitimam figuram & modum revoca.

11. Regula

3. Ubi termini reduplicativi occurrunt, reduplicatio illa non medio vel minori sed majori termino addenda est, tum in majori propositione, quam in conclusione. Reduplicatio designatur voce quatenus vel in quantum.

4. Discerne Profyllogismos à primario Syllogismo nec confunde Illustrationes, amplificationes, similitudines cum argumentatione.

5. Quæ desunt supple, quæ verò supersunt, amputa.

Caput VIII. De Inductione, Exemplo, & Enthymemate.

I. INDUCTIO. Ἐπιγωγή ἐστὶν ἡ ἀπὸ τῶν κατ' ἕκαστα ἐπὶ τὰ καθόλου ἐφόδος. 1. Top. c. 12. Inductio est à singularibus ad universalis progressio. Id est, Argumentatio in qua enumeratis omnibus vel pluribus minus communibus infertur universale distributum: ut: Vinum Rhenanum calefacit, & dicitur alicum calefacit, Vinum Hispanicum calefacit: & nullum dissimile exemplum reperire litet. E. Omnia vina calefaciunt.

II. EXEMPLUM. Παράδειγμα ἐστὶν, ὅταν τῷ μέσῳ τὸ ἀκροῦς ἐπιδείχῃ. 2. prior. Anal. cap. 24. Exemplum est, cum majus extremum ostenditur inesse medio per quoddam simile tertio: vel Exemplum est ab uno vel quibusdam singularibus ad aliud propter aliquam similitudinem progressio: ut David pœnitens misericordiam impetrabit. E. & nos impetrabimus, si pœnitentiam egerimus.

AFFINIA Syllogismi sunt tradita partim ab

Aristotele lib. 2. post. Anal. quæ potiss. sunt tria

III. ENTHYMEMA, de quo 2. not:

1. Quid fit? R. Ἐνθύμημα ἐστὶν συλλογισμὸς ἀπλήρης ἐξ εἰκώτων καὶ σημείων. 2. prior. Anal. c. 27. Enthymema est Syllogismus imperfectus ex verisimilibus & signis: ut, Hac mulier gestat uterum. E. hac mulier pariet. (Syllogismus imperfectus hic dicitur, cui deest una præmissarum. Verisimile est propositio probabilis: Signum verò est quælibet propositio apta ad probandum, seu necessaria, seu probabilis.)

2. Regula, Si in Antecedente non apparet prædicatum consequentis, deest major propositio: Si non apparet subiectum consequentis, deest minor.

Aliis Logicis. Vide cap. 9.

TRACTATUS III. PARTIS COMMUNIS.

Caput IX. De Sorite, Syllogismo composito & Dilemmate.

AFFINIA SYLLOGISMORUM ab aliis Logicis tradita sunt

I. SORITES de quo not:

1. Quid sit? R. SORITES est coacervatio Syllogismorum, in qua prædicatum primæ propositionis fit subjectum in secunda, secundæ prædicatum fit subjectum in tertia, donec tandem in conclusione primum subjectum cum postremo prædicato jungatur, & ita concludatur: ut O. homo est animal. O. animal est corpus vivens. O. Corpus vivens est substantia. E. O. homo est substantia. (Sorites implicite continet plures Syllogismos primæ figuræ, in quibus posterior propositio sit major, prior verò minor: ut si in allato exemplo duas primas propositiones invertas, habebis dispositionem primæ figuræ.)
2. Regula consequentia: Quicquid dicitur de prædicato universalis propositionis, dicitur & de subjecto ejusdem.

II. SYLLOGISMUS COMPOSITUS, de quo 2. not:

CONDITIO-
NALIS, de quo 2. not.

Quid sit? R. Syllogismus conditionalis, seu Hypotheticus proprie dictus est, cujus major propositio est conditionalis: ut Si dies est, Sol ortus est: At qui dies est. E. sol ortus est.
1. A positione antecedentis ad positionem consequentis.
2. A remotione consequentis ad remotionem antecedentis.

2. Quotplex sit?
R. Triplex:

DISJUNCTIVUS, de quo 2. not.

1. Quid sit? R. Syllogismus disjunctivus est, cujus major propositio est disjunctiva: ut Aut dies est, aut nox est. Sed dies est. E. nox non est.
2. Ejus modi qui sunt 2.
1. A positione antecedentis ad remotionem consequentis.
2. A positione consequentis ad remotionem antecedentis.

COPULATIVUS, qui majorem habet copulativam negantem: ut Non est homo est & equus. Sed est homo. E. non est equus.

III. DILEMMA, est Syllogismus disjunctivus, minoris utramque partem rationibus confirmans, adeoque utrinque petens atque feriens adversarium. Dicitur etiam Syllogismus cornutus: ut Aut probus est, aut improbus: Si improbus, cur ejus conversatione uteris? Si probus, cur culpas?

Caput I. De Demonstratione in genere.

I. Quid sit? R. Απόδειξις, ὅτι συνλογισμὸς ὀπισθημονικὸς ἐξ ἀληθῶν, καὶ πρώτων, καὶ ἀμέσων, καὶ γνωριμωτέρων, καὶ προτέρων, καὶ αἰτίων ἔσ συμπεράσματ. lib. 1. poster. Anal. c. 2. DEMONSTRATIO est Syllogismus scientiam pariens ex veris, & primis, & immediatis, & notioribus, & prioribus, & causis conclusionis: ut, O. rationale est risibile. O. homo est rationalis. E. O. homo est risibilis.

MINOR TERMINUS est subjectum, de quo affectio demonstratur.

MAJOR TERMINUS est affectio vel passio propria, quæ demonstratur de subjecto per causam.

MEDIUS TERMINUS est principium vel causa, ob quam affectio inest subjecto, ideo de eo per eam sc. causam demonstratur.

CONCLUSIO, quæ constat subjecto ejusque affectione propria demonstrabili.

1. Vera: Ex falsis enim nihil potest demonstrari, & illud quod est ex illis quæ non sunt, sciri nequit, cum non entis nulla sit scientia.

2. Necessaria. Est autem necessitas propositionis nihil aliud, quam prædicati cum subjecto perpetuus ac insolubilis nexus. Ejus 3. sunt gradus, de quibus cap. seq.

3. Prima & immediata, h. e. indemonstrabiles. Propositio immediata est, inter cujus subjectum & prædicatum nullum interpositum est medium, quod sit causa, cur prædicatum inhaereat subjecto.

4. Priora conclusioni, quia demonstratio ex causis conficitur.

5. Notiores conclusioni & respectu nostri, & naturæ. Quoad nos priora notiora dicuntur, quæ propinquiora sensui sunt: ut singularia. Simpliciter sive naturæ priora, notiorave dicuntur, quæ à sensu longius distant: ut universalia.

6. Causa conclusionis. Nam scire est rem per causam cognoscere.

Remota, quæ sunt tres TERMINI, aliàs dicta tria præcognita

II. Partes, quæ sunt

Propinqua, quæ sunt

PRÆMIS. SÆ, quæ debent esse

DE DEMONSTRATIONE IV. not.

- III. Gradus Necessitatis. Cap. 2.
- IV. Species. Cap. 3.
- V. Proprietates. Cap. 4.
- VI. Effectus. Cap. 5.

D 3

Gradus Necessitatis sunt tres

I. Κατὰ παντός DE OMNI. Κατὰ παντός μὲν τῶν λέγω, ὅτι μὴ ὅτι μὴ μὲν, τινός ἢ μὴ μὴ ποτὲ μὲν ἢ μὴ. i. poster. Anal. c. 4. De omni dico, quod est non in aliquo quidem, in aliquo verò non, neque aliquando quidem, in aliquo verò non. Id est, illa propositio dicitur κατὰ παντός, cuius prædicatum non solum omni subiecto inest, sed etiam semper: ut homo est animal.

1. Καθ' αὐτὰ ἢ ὅσα ἐπάγχει ἐν τῷ τί ἐστι. Per se insunt, quæcunque insunt in eo, quod quid est: Id est, quando prædicatum est de definitione subiecti: ut cum prædicatur Genus vel Differentia de Specie.

2. Καθ' αὐτὰ ἐστίν, ὅσα τῶν ἐνυπαρχόντων αὐτοῖς αὐτὰ ἐν τῷ λόγῳ ἐνυπαρχοῦσι τῷ τί ἐστι δηλῶντι. Per se est, quando ita aliquid alteri inest, ut id, cui inest, accipiatur de eius definitione: Id est, Quando subiectum est de definitione prædicati: ut cum prædicatur proprium de suo subiecto.

II. Καθ' αὐτὸ. PER SE, qui includit, de omni & insuper requirit essentialem nexum. Huius 4. sunt modi

3. Ἐπὶ καθ' αὐτὸ λέγω, ὅ μὴ καθ' ἐπαγομένην λέγεται ἄλλῃ τινός. Præterea id per se dico, quod non de subiecto dicitur alio quodam: Id est: Quando existentia prædicatur de substantia: ut homo est, rosa est.

4. Ἐπὶ ἄλλον τρόπον μὲν δι' αὐτὸ ἐπάγχει ἐκάστῳ καθ' αὐτὸ. Ad hæc alio modo illud quidem propter se, quod inest cuique per se: Id est: Quando causa externa prædicatur de suo effectu, aut contra: ut jugulatus interit.

III. Καθόλου UNIVERSALE. Καθόλου λέγω, ὅτι καὶ παντός τε ἐπάγχει, καὶ καθ' αὐτὸ καὶ ἢ αὐτό. Universale dico, quod omni inest, per se, & quatenus tale: Id est: Quando prædicatum non solum omni subiecto, semper & per se inest, sed etiam reciprocè: ut homo est rationalis.

Caput III. De Speciebus Demonstrationis.

Demonstr. est duplex.

Τῶν δι' ὅτι, DEMONSTRATIO PROPTER QUID, quando accidens proprium subiecto inesse ostenditur per causam proximam: ut O. rationale est docile. O. homo est rationalis. E. O. homo est docilis. Dicitur etiam demonstratio potissima, item à priori.

Τῶν ὅτι, DEMONSTRATIO QUOD, vel QUIA, quæ est duplex

Una, cum ex effectu proximo demonstratur causa: ut O. docile est rationale. O. homo est rationalis. Hæc dicitur demonstratio à posteriori, item à Signo.

Altera, cum ex causa remota demonstratur effectus: O. respirans est animal. N. Planta est animal. E. N. planta respirat.

Caput IV. De Proprietatibus Demonstrationis.

Proprietates Demonstrationis.

I. Demonstratio- nis principia sint propria. Ergo

- 1. Non sint aliena. *ὅτι ἀπὸ ἴσιν ἐξ ἀλλήλων μεταβαίνοντα δεῖξαι.* 1. post. Anal. c. 7. Non licet in demonstrationibus de genere in aliud genus migrare.
- 2. Non sint communia. *ὅτι ἴσιν ἀποδείξαι ἕκαστον ἀπὸ λῶς ἀλλ' ἢ ἐκ τῶν ἰδίων ἀρχῶν.* Ibid. Non licet demonstrare unumquod- que simpliciter, nisi ex propriis principiis.

II. Demonstratio non est rerum fortuitarum. *τῶν δὲ ἀπὸ τύχης ὅτι ἴσιν ἴσην δὲ ἀποδείξεως.* 1. post. Anal. c. 25.

III. Demonstratio est rerum sub sensum cadentium, sed universalium & perpetuarum.

IV. In Demonstratione est finitus processus; *Id est, devenire debemus ad principia prima, immed- iata, & indemonstrabilia, quæ amplius probari non possunt.*

V. Demonstratio in primo modo primæ figuræ optimè formatur. *τῶν σχημάτων ἴσημονικὸν μάλιστα τὸ πρῶτον ἴσι.* 1. post. Anal. c. 11. Figurarum maximè ad scientiam comparandam accommodata est prima.

VI. Demonstratio universalis est nobilior particulari, & affirmativa præstat negativæ, & o- stenfiva nobilior est ducente ad impossibile.

Caput V. De Effectis & Fructibus Demonstrationis.

Effecta & Fructus Demonstrationis sunt

Scientia cur sit, quam parit Demonstra- tio prout est De- monstratio. Hic 2. not. sunt.

1. Quid sit Scientia? *Ἐπιστάσις οἰόμεθα ἕκαστον ἀπὸ λῶς, ὅταν τὴν τ' αἰτίαν οἰόμεθα γνώσκων, διήν τὸ πρᾶγμα ἴσιν, ὅτι ἐκεί- νη αἰτία ἴσι, καὶ μὴ ἐνδέχεσθαι τῆς ἄλλως εἶναι.* 1. post. A- nal. c. 2. Scire putamus unamquamque rem simpliciter, cum putamus causam cognoscere, propter quam res est, ejus rei causam esse nec posse eam aliter se habere. *Id est,* Scientia est cognitio causæ, propter quam res est, & quod aliter res illa se habere nequeat.

- 1. Opinio, quæ differt à Sci- entia
 - 2. Opposita Scientia, quæ sunt
 - 2. Ignoran- tia, quæ est vel
1. Subjecto: Scientia est rerum Incessari- arum: Opinio verò contingentium.
2. Modo: Scientia est constans: Opinio verò inconstans.
- κατὰ ἀποφασιν, Secundum negatio- nem, quæ est mera scientiæ privatio.*
- κατὰ πλάνην Secundum pravam dis- positionem, quæ est falsa persuasio, qua quis decēptus scire se putat, quod ignorat,*

Scientia seu cognitio quid sit, quam parit Demonstratio, quatenus converti potest in Definitio- nem, de qua vide Cap. 6. Methodus. Vide Cap. 8.

Caput VI. De Divisione.

I. Quid sit? R. DIVISIO est oratio, qua totum in suas partes dividitur: ut hominis alia pars corpus, alia pars anima. Totum quod dividitur & à quo incipit divisio, *Divisum* appellatur: Partes vero, in quas divisio finitur, *Membra dividenda* vel *divisionis* dicuntur.

NOMINIS, quâ distinguitur multiplex significatio termini æquivoci, ut nomen canis aliquando significat animal latrans, aliquando fidus celeste. Dicitur distinctio.

II. Quotuplex sit? R. Duplex

1. *Totius integralis*, quâ totum integrale distribuitur in partes integrantes: ut hominis alia pars caput, alia brachia, alia senter, &c. Dicitur divisio.

2. *Totius essentialis*,

Realis seu Physica, quâ totum essenziale dividitur in materiam & formam.

REI, quæ Triplex

quæ vel

Rationis sive Metaphysica, quâ totum essenziale dividitur in genus & differentiam.

Investigatio quæ fit per DIVISIONEM, de qua 3. not.

DEFINITIONIS notandum

3. *Totius Universalis*, quæ potiff. est quadruplex:

1. *Generis in species*: ut animalium aliud homo, aliud brutum. Huc pertinet divisio speciei in individua, Differentiæ in species vel individua, Generis in differentias, Differentiæ in differentias.

2. *Accidentis in subjecta*: ut alborum aliud lilium, aliud nix.

3. *Subjecti in accidentia*: ut hominum alii probi, alii improbi.

4. *Accidentis in accidentia*: ut dulcium aliud album, aliud flavum.

III. Regula sive Leges

- 1. Divisum debet plus continere quàm singula membra dividenda sc. *separatim sumpta*.
- 2. Divisum debet æquari membris dividendis simul sumptis. *Id est: Divisio non sit latior vel angustior diviso.*
- 3. Omnia membra dividenda debent inter sese pugnare. *Id est, unum sub altero non contineatur.*
- 4. Divisio fiat in membra proxima.
- 5. Membra dividenda sint pauca.

Doctrina ipsa. Vide cap. 7.

Caput VII. De Definitione.

I. Quid sit? R. Ορισμός ἐστὶ λόγος ὅτι ἐστὶ. 2. post. Anal. c. 10. DEFINITIO est oratio explicans quid res sit: ut hac oratio: Animal rationale, respectu hominis. DEFINITUM est id, quod oratione explicatur: ut Homo, respectu huius orationis: animal rationale.

NOMINIS, quæ alicujus vocis significationem exponit: ut Eclipsis Luna est ejus deliquium seu defectus. Dicitur aliàs Definitio quid nominis.

II. Quotuplex sit?
R. vel

1. Quid sit? R. Ορισμός ἐστὶ λόγος, ὃ τὸ τί ἦν εἶναι σημαίνων. 1. Topic. cap. 5. Definitio est oratio, quæ rei essentiam seu naturam explicat. Dicitur aliàs Definitio quid rei.

REI, de qua not:

Definitio proprie dicta, seu essentialis, quæ est vel

Physica, quæ datur per materiam & formam: ut homo est quoddam compositum ex corpore & anima.

Metaphysica sive Logica, quæ datur per genus & differentiam: ut homo est animal rationale.

2. Quotuplex? R. est, vel

Causalis, quæ datur per causam externam: ut homo est animal creatum ad fruendum eternâ beatitudine. Causæ externæ sunt Efficiens & Finis.

Descriptio quæ vel

Non causalis, quæ datur vel

Per genus & proprietatem convertibilem eum definito: ut homo est animal risibile.

Per genus & plura accidentia, quæ simul collecta cum definito convertuntur: ut homo est animal bipes implume.

De DEFINITIONE III. not.

III. Regulae sive Leges

Definitum non potest ingredi suam definitionem: quia definitio debet esse clarior definito.

2. Definitio debet esse convertibilis cum definito. Id est, non debet magis vel minus late patere. Definitio non sit latior, vel angustior definito.

3. Definitio nihil contineat superfluum. Id est, nihil præter ea, quæ necessaria sunt, ut definitio sit convertibilis cum definito; nisi fortè illa non essent satis clara: tunc enim, quod illis majoris explanationis gratia addetur, non erit superfluum. Lib. 6. Top. c. 2. Id dicitur superesse, sive redundare in definitione, quo sublato, ea quæ remanet oratio satis apertè rem declarat.

4. Sermo definitionis debet esse proprius, perspicuus, & sine ambiguitate significans.

E

DE METHODO II. not.

I. Quid sit? R. METHODUS est instrumentum Logicum ad rerum cognitionem facilius assequendam utile.

Cum illatione, seu Methodus propriè sic dicta, quæ est ipsa Demonstratio. Estque vel

Synthetica, quæ est Demonstratio διότι.
Analytica, quæ est Demonstratio ὅτι.

II. Quotuplex sit? R. Methodus est vel

Sine illatione, quæ dicitur ORDO, de quo not:

1. Quid sit? R. Ordo est habitus intellectus instrumentalis, quo res in disciplinis pertractandas ante vel post collocamus, ob meliorem illarum cognitionem.

2. Quotuplex sit? Resp. vel

Universalis, qui totam aliquam disciplinam respicit: Estque vel

Syntheticus, qui progreditur à principiis ad principiata. Hic locum habet in Scientiis.
Analyticus, qui à notione finis ad media, per quæ finis acquiritur, progreditur. Hic locum habet in disciplinis practicis.

Particularis, qui tantum partem aliquam disciplinæ respicit.

3. Regula

1. Generalia præcedant & sequantur particularia.
2. A facilioribus, quantum fieri potest ad difficiliora, fiat progressus.
3. Pars nulla desit, superfit, inutiliter repetatur.
4. Partes disciplinæ non tantum suo loco ponantur, sed etiam idoneis transitionibus connectantur.
5. Quod alicubi implicite positum & alio considerandi modo, alibi evolvi potest explicitè, & diverso considerandi modo sine Tautologia. Non enim Battologiam ex nudis Verbis æstimare, aut scientias ex literis aut syllabis metiri debemus.
6. Nihil ab objecto vel fine disciplinæ sit alienum.

TRACTATUS II. PARTIS PROPRIÆ.

De Syllogismo Topico.

Caput I. De Syllogismo Topico.

I. Quid sit SYLLOGISMUS TOPICUS? R. Συλλογισμὸς Διλεκτικὸς ἔστιν, ὁ ἐξ ἐνδοξῶν συλλογιζόμενος. .i. Top. c. 1. Syllogismus dialecticus seu Topicus est, qui ex probabilibus concludit. Id est, cujus præmissæ sunt probabiles tantum: ut O mater diligit filium. Hæc est mater. E. Hæc diligit filium.

II. Quid sint PROBABILIA? R. Ἐνδοξὰ ἔστι, πρὸς ἅπαντας ἢ τοῖς πλείστοις, ἢ τοῖς σοφοῖς. καὶ τῶν τοῖς πᾶσι, ἢ τοῖς πλείστοις, ἢ τοῖς ἀρίστοις γνωρίμοις, καὶ ἐπιδείξοις. Probabilia sunt, quæ videntur omnibus, aut pluribus, aut sapientibus, atque his vel omnibus, vel pluribus, vel spectatissimis: ut parentes sunt honorandi.

De SYLLOGISMO TOPICO IV. not.

III. Partes Syllogismi Topici, quæ sunt

Remota, sunt tres termini

Minor Terminus, est Species, de qua probabiliter aliquid enunciat.

Major Terminus, sive prædicatum Topicum est quadruplex,

Genus, sub quo comprehenditur Differentia. Definitio. Proprium. Accidens.

Medius Terminus, seu Argumentum est inventum probabiliter ad faciendam fidem.

Propinqua, quæ sunt

Problema, de quo probabiliter differitur: ut an Mundus sit æternus.

Propositiones, ex quibus de problemate adhibito argumento probabiliter differitur.

IV. Loci, ex quibus desumitur argumentum. Vide cap. 2.

Caput II. De Locis Topicis in genere.

I. Quid sint? LOCUS est sedes argumenti: vel LOCUS est id, unde ad propositam quæstionem conveniens trahitur argumentum.

De LOCIS II. not.

II. Quotuplex? R. Locus est Duplex.

Maxima, quæ est propositio per se nota fidem aliis subministrans: vel Maxima sive Axioma est propositio generalis per se nota, per quam multa argumenta probantur.

Differentia Maxima quæ est receptaculum plurimum maximarum. Hic Locus est vel

Artificialis, qui continet argumenta arte quadam ex ipsa quæstione desumpta. Estque

Internus, qui continet argumenta ex re ipsa desumpta.

Conjunctus, qui continet argumenta desumpta ab iis, quæ cum re ipsa coherent. c. 3.

Disjunctus, qui continet argumenta desumpta ab iis, quæ à re ipsa sejuncta sunt. c. 6.

Inartificialis, qui continet argumenta extrinsecus assumpta: ut Testimonium. c. 7.

E 2

TRACTATUS II. PARTIS PROPRIÆ.

Caput III. De Locis Internis.

Loci interni sunt III. Locus

I. DEFINITIONIS.

Ejus maxima sunt ha:

1. Quicquid convenit definitioni, convenit & definito: & quicquid non convenit definitioni, non convenit definito.
2. Cui convenit definitio, eidem convenit definitum: & cui non convenit definitio, ei nec definitum.
3. Si definitio definitioni convenit, etiam definitum definito convenit: Et si non convenit definitio definitioni, nec definitum definito convenit.

II. DESCRIPTIONIS. Hic Locus easdem habet maximas, quas Locus definitionis, mutato saltem nomine *Definitionis* in nomen *Descriptionis*.

III. NOTATIONIS, quando medius Terminus sumitur à Nomine, *Ejus hac est Maxima*: De quocunque dicuntur aut negantur Notationes, de eodem quoque notata dicuntur aut negantur, & contra.

Caput IV. De Locis Coniunctis.

Loci Coniuncti sunt VIII. LOCUS

I. CONIUNCTORUM, quæ sunt nomina & verba ita affecta inter se, ut alterum ab altero denominativè deducatur. *Eorum Maxima hac est*: Cum quo cohæret unum conjugatorum, cohærent & reliqua; Et cum quo non cohæret unum, nec reliqua.

II. TOTIUS, quod est triplex:

Integrale. *Ejus ha sunt Maxima:*

1. Posito Toto integrali ponuntur omnes partes necessariae.
2. Sublato Toto Integrali, aliqua saltem pars tolli potest.

Essentiale. *Ejus ha sunt Maxima:*

1. Posito toto Essentiali, omnes partes essentielles poni necesse est.
2. Sublato toto essentiali, omnes partes essentielles tolli necesse est.

Universale. *Earum Maxima sunt ha:*

1. Posito toto Universali vel Genere, ponitur aliqua pars subiecta vel species *sed indeterminatè*.
2. Sublato toto universali, tolluntur omnes partes subiectæ.

III. PARTIUM, quæ sunt triplices:

Integrales. *Earum Maxima sunt ha:*

1. Positis omnibus partibus integrantibus (*inter se unitis & aptè dispositis*) ponitur Totum.
2. Sublatâ quâcunque parte integrali, tollitur Totum, *ut integrum est*.

Essentiales. *Earum Maxima sunt ha:*

1. Positis partibus essentialibus, ponitur Totum essentialè.
2. Sublatâ unâ parte essentiali, tollitur Totum.

Subiectivæ. *Earum Maxima sunt ha:*

1. Posita quâcunque parte subiecta, ponitur Totum: *vel posita specie, ponitur Genus*.
2. Sublatis omnibus partibus subiectis, tollitur Totum.

- IV. CAUSARUM.
- V. EFFECTORUM.
- VI. ANTECEDENTIUM.
- VII. CONSEQUENTIUM.
- VIII. ADIUNCTORUM.

Vide cap. 5.

Caput V. De Locis Causarum, Effectorum, Antecedentium, Consequentium & Adjunctorum.

Sequuntur reliqui Loci conjuncti: LOCUS

- CAUSARUM, quæ sunt quatuor**
- Efficiens, à qua aliquid fit. Ejus Maxima sunt hæc:**
 - 1. Posita causa proxima sufficiens & non impedita in actu, ponitur effectus, & sublata causa tollitur effectus.
 - 2. Qualis causa, talis est effectus, *Valet in univocis.*
 - 3. Quicquid est causa causæ est etiã causa causati. *Valet si causa & effectus necessario à se invicem dependeant.*
 - 4. Posita causa conservante res salva esse potest.
 - 5. Posita causa corrumpente non impedita sequitur corruptio.
 - 6. Cujus generatio per se bona, ipsum bonum, cuius mala, ipsum malum.
 - 7. Cujus corruptio per se bona, ipsum malum; cuius mala, ipsum bonum.
 - Materia ex qua res est. Ejus Maxima sunt**
 - 1. Posita materia fieri potest Effectus. *Supple, quantum est ex parte materia.*
 - 2. Sublata materia (*necessaria*) non potest fieri effectus.
 - 3. Sublata materia permanente tollitur effectus.
 - 4. Si materia transiens non fuerit, non est effectus.
 - Forma, per quam res est. Ejus Maxima sunt**
 - 1. Posita causâ formali ponitur effectus. *Supple, si sit conjuncta materia.*
 - 2. Sublata causâ formali, tollitur effectus.
 - 3. Cujus forma præstantior, ipsum præstantius.
 - Finis, cujus gratia aliquid fit? Ejus Maxima sunt**
 - 1. Cujus Finis bonus, ipsum bonum; cuius malus, ipsum malum.
 - 2. Obtento fine cessant media; *nisi tamen iisdem mediis conservandus sit.*
 - 3. Posita intentione finis, eligenda sunt media.
- EFFECTORUM. Eorum Maxima sunt hæc:**
- 1. Positò effectus necesse est causam esse vel fuisse. *de univocis*
 - 2. Quorum effectorum efficientia bona sunt, ipsa sunt bona, & quorum mala, ipsa mala.
- ANTECEDENTIUM. Antecedens est duplex:**
- Unum*, ex quo necessario sequitur aliud, sive ratione attributionis; sive ratione temporis; *Ejus hac est Maxima*; Posito antecedente, necesse est poni consequens.
 - Alterum*, quando necessario dandum, si aliud dandum. *Ejus hac est Maxima*; Sublato antecedente, necesse est tolli consequens.
- CONSEQUENTIUM. Consequens est duplex;**
- Unum*, quod necessario ex alio sive ratione attributionis, sive ratione temporis sequitur. *Ejus hac est Maxima*; Sublato consequente, necesse est, ut tollatur antecedens.
 - Alterum*, quod necessario requirit antecedens. *Ejus hac est Maxima*; Posito consequente, necesse est poni antecedens.
- ADIUNCTORUM seu CIRCUMSTANTIUM, quæ cum re quidem coherent, sed tamen non necessario. Eorum hac est Maxima; Qualia sunt circumstantia, talem verisimile est rem esse, quam circumstant.**

TRACTATUS II. PARTIS PROPRIÆ.

Caput VI. De Locis Disjunctis.

- Loci DISJUNCTI sunt quinque: LOCUS
- I. SIMILIUM, quæ analogiam quandam inter se habent. *Eorum Maxima hæc est*: Similium eadem est ratio. *Vel*: De similibus idem esto iudicium.
- Rei, quæ duæ res inter se in exsuperantia conferuntur. *Ejus maxima nonnulla sunt*:
1. Quod sua natura tale est, magis tale est, quam quod per participationem.
 2. Quod propter se expetitur, præstantius est eo, quod propter aliud.
 3. Quod simpliciter omnibus bonum est melius est, quam quod alicui tantum.
- II. COMPARATORUM Comparatio est duplex:
- Probabilitatis, quæ duo in probabilitate inter se conferuntur. *Estque*:
- PARIUM, quæ parem probabilitatem habent. *Eorum maxima hæc est*: Si data propositio vera est, aut falsa, ea etiam, quæ æquè probabilis, vera erit aut falsa.
- MAJORUM, quæ majorem probabilitatem habent. *A majori ad minus argumentamur tantum negativè, juxta hanc maximam*: Si id non inest, quod magis videtur inesse, neque id inerit, quod minus videtur inesse.
- MINORUM, quæ minorem probabilitatem habent. *A minori ad majus argumentamur affirmativè tantum, juxta hanc Maximam*: Si id inest, quod minus videtur inesse, etiam inerit, quod magis videtur inesse.
- III. DISSIMILIUM, quæ nullam inter se analogiam habent. *Eorum Maxima hæc est*: Dissimilibus dissimilia conveniunt.
- IV. OPPOSITORUM. *Eorum Maxime generales sunt*
1. De quo affirmatur unum oppositorum, de eo negatur alterum.
 2. Quot modis sumitur unum oppositorum, tot modis etiã alterum.
 3. Oppositorum, in quantum sunt opposita, opposita est ratio.
 4. Opposita juxta se posita magis elucescunt.
- V. REPUGNANTIUM. *Eorum Maxima hæc est*: Cui convenit unum ex repugnantibus, non convenit alterum, vel reliqua.

Caput VII. De Loco Authoritatis.

- Testimonium est vel
- DIVINUM. *Ejus hæc sunt Maxima*
1. Dato testimonio divino res certa est.
 2. Testimonium divinum præponendum est humano.
 3. In articulis fidei & affirmativè & negativè concluditur autoritate divina.
- HUMANUM. *Ejus hæc sunt Maxima*
1. Probato artifice in arte est credendum, nisi vel manifesta ratio, vel experientia, vel alius artifex æquè peritus contrarium testetur.
 2. Plurimorum testimonium præfertur testimonio paucorum.
 3. Ex humana autoritate negativè argumentari non licet.

Caput I. De Syllogismo Sophistico in genere.

I. Quid sit? R. Ερατικός δὲ Ψευδολογισμός, ὁ ἐκ Φαινομένων ἐνδόξων, καὶ ἀπίτων δε. καὶ ὁ ἐξ ἐνδόξων, ἢ Φαινομένων ἐνδόξων Φαινομένων. i. Top. cap. 1. Litigiosus est Syllogismus ex iis, quæ videntur probabilia, non sunt autem, vel qui ex probabilibus, ex iis, quæ videntur probabilia, est apparens. *Id est*, Syllogismus litigiosus sive Sophisticus est, qui habet præmissas tantum apparenter probabiles, vel consequentiam apparenter tantum probabilem vel utrumque. *Ad σοφισμα revocatur autem Ψευδογράφημα.* Syllogismus pseudographus est, qui fit ex propriis disciplinae sumptionibus non veris. *Id est*, qui constat principiis alicujus scientiæ malè intellectis.

II. Quotuplex sit? R. Triplex, peccat enim vel in

Materia tantum: ut, quicquid non caret oculis, habet oculos, Lapis non caret oculis. E. Lapis habet oculos.

Forma tantum: ut, O. mater diligit filium. O. pater diligit filium. E. O. pater est mater.

Utraque: *Id est*, materia & forma simul: ut, Quicquid non perdidisti habes. Sed aurum habes. E. aurum non perdidisti.

III. Quot sint Meta seu Fines Sophistarum? R. Quinque.

1. Ελεγχος. REDARGUTIO. Meta Redargutionis est prænegati concessio, vel præconcessi negatio in eadem disputatione: ut, si respondens negaverit, dormientem videre, & postea cogatur concedere, quia dormiens habet visum.

2. Ψεῦδος. FALSUM. Meta falsi est concessio manifestè falsi, vel negatio manifestè veri: ut si cogatur respondens admittere hominem habere alas, quia eas non amisit.

3. Παράδοξον. INOPINABILE. Meta inopinabilis est concessio ejus, quod communi hominum opinioni repugnat, vel saltem circumstantium: ut si apud imperitos Sophista cogeret respondentem admittere Solem esse majorem totâ terra, apud peritos vero minorem.

4. Σολοικισμός. SOLOECISMUS. Meta solœcismi est incongrua locutio: ut si respondens cogatur admittere hanc locutionem, O. mulier est sensitivus, propter hoc argumentum: O. homo est sensitivus. O. mulier est homo. E. O. mulier est sensitivus.

5. Ἀδσοχηρία. NUGATIO. Meta Nugationis est ejusdem vocis inutilis respectio: ut, si quis cogatur sic loqui: Aliquis nasus est nasus simus, ubi inutiliter nasus repetitur, propter hoc argumentum: O. simus est nasus simus. Aliquis nasus est simus. E. Aliquis nasus est nasus simus.

IV. Elenchi Sophistici seu Fallacie. Vide cap. 2.

V. Ratio solvendi Elenchos Sophisticos. Vide cap. 3.

Caput II. De Fallaciis.

FALLACIÆ vel sunt

Παρά τὴν
λέξιν, In
dictione.
Earum sunt
sex

ἔξω τῆς λέξεως.
Extra dictionem
Earum sunt se-
ptem.

1. Ὀμωνυμία. FALLACIA ÆQUIVOCATIONIS quando vox æquivo-
ca æquivoce sumitur: ut, *O. canis latrat. Sidus cœleste est canis. E. Sidus cœ-
leste latrat.*
2. Ἀμφιβολία. FALLACIA AMPHIBOLIÆ, quando oratio in vario sen-
su accipitur: ut *Qui arat littus, scindit terram. Qui operam perdit, arat lit-
tus. E. qui operam perdit, scindit terram.*
3. Σύθεσις. FALLACIA COMPOSITIONIS, quando conjunctim accipiun-
tur, quæ divisim erant accipienda.
4. Διαίρεσις. FALLACIA DIVISIONIS, quando divisim accipiuntur,
quæ conjunctim erant accipienda: ut, *duo & tria sunt paria & imparia. Duo
& tria faciunt quinque. E. Quinque sunt paria & imparia.*
5. Προσωδία. FALLACIA ACCENTUS, quando diversitas est in
compositione vocis, spiritu, litera, quantitate, gestu orationis, tono, &c. ut, *si
sumatur quies, pro, qui es: ara pro bara: equus, pro æquus.*
6. Σχήμα λέξεως. FALLACIA FIGURÆ DITIONIS, quando aliquid a-
licui propter similitudinem dictionum tribuitur, quod tribuendum non erat:
ut *fons est generis masculini. E. & frons.* Huc referuntur etiam fallaciæ ex
confusione diversorum prædicamentorum.
 1. Παρά τὸ συμβεβηκός. FALLACIA ACCIDENTIS, quando alicui
per se tribuitur id, quod ei per accidens tantum competit. ut, *si vinum
malum vocet per se, quia homines reddit insanos.*
 2. Παρά τὴν πῆλιν ἀπὸ λέξεως λεγόμενον. FALLACIA A DICTO SECUN-
DUM QUID AD DICTUM SIMPLICITER, quando id, quod saltem se-
cundum quid verum est, accipitur simpliciter: ut *imago est homo pi-
etus. E. est homo.*
 3. Παρά τὸ ἐλέγχον ἀγνοίαν. FALLACIA IGNORATIONIS ELEN-
CHI, quando pro veris contradictoriis habentur, quæ tamen non sunt:
ut *cælum tegit omnia. E. seipsum tegit.*
 4. Παρά τὸ ἐν ἀρχῇ λαμβάνειν. FALLACIA PETITIONIS PRINCIPII,
quando probatur idem per idem, vel per aliud obscurius aut æquè ob-
scurum: ut *cras erit æquinoctium, quia nox diei æquabitur.*
 5. Παρά τὸ ἐπόμενον. FALLACIA CONSEQUENTIS, quando con-
verti existimamus ea, quæ converti non possunt: ut *O. homo est animal.
E. O. animal est homo.*
 6. Παρά τὸ αἴτιον ὡς αἴτιον. FALLACIA SECUNDUM NON CAUSAM
UT CAUSAM, quando falsitas conclusionis, proveniens ex una præmissa
falsa, attribuitur alteri præmissæ veræ, quæ causa non est: ut *extermi-
nandus est usus pecunie, quia homines avari pecunia abutuntur.*
 7. Παρά τὰ πλείω ἐρωτήματα ἐν ποίειν. FALLACIA SECUNDUM
PLURES INTERROGATIONES, quando ad plures interrogationes petitur
responsio una, tanquam si esset una interrogatio: ut *si petat Sophista,
homo & lapis sunt ne animal.*

TRACTATUS III. PARTIS PRORIÆ.

Caput III. De Solutione Fallaciarum.

Ratio solvendi Elenchos Sophisticos est vel

Generalis. Quintupliciter responderi potest

- 1. Per INFICIATIONEM, cum vel ambas præmissas, vel alterutram rejicimus, earum probationem (si opus est) petentes.
- 2. Per DISTINCTIONEM, cum alterutram præmissarum, vel ambas ambiguas esse ostendimus.
- 3. Per INSTANTIAM, quando universali propositioni singularem contrariam opponimus.
- 4. Per CONCESSIONEM, quando totum argumentum concedimus tanquam id, quod nobis non obest.
- 5. Per INVERSIONEM, quando argumentum contra nos allatum in adversarium retorquemus.

Fallaciae in dictione

- 1. Elenchus *Aquivocationis & Amphibolia* solvuntur per distinctionem, ostendendo ambiguitatem.
- 2. Elenchus *Compositionis & Divisionis* solvuntur separando sensum divisum à composito, & ostendendo, uter verus sit vel non.
- 3. Elenchus *Accentus* solvitur distinctione, ostendendo accentus vel scripturae diversitatem.
- 4. Elenchus *Figurae dictionis* solvitur ostendendo diversitatem inter ea, quibus eadem accedere videbantur.

Specialis. Hic considerandæ sunt

Fallaciae extra dictionem

- 1. Elenchus *Accidentis* solvitur distinguendo inter id, quod alicui per se, & quod per accidens convenit.
- 2. Elenchus *à dicto secundum quid ad dictum simpliciter* solvitur distinguendo id, quod est simpliciter, ab eo, quod est secundum quid sive ex parte verum.
- 3. *Ignoratio Elenchi* solvitur ostendendo defectum veræ oppositionis secundum regulas illius.
- 4. *Petitio Principii* solvitur ostendendo vanitatem seu nullitatem probationis.
- 5. Elenchus *Consequentis* solvitur negando consequentiam & addendo rationem, cur propositio converti non possit.
- 6. Elenchus *secundum non causam ut causam* solvitur negando causam falsam, & adducendo causam veram.
- 7. Elenchus *plurium Interrogationum* solvitur non respondendo una responsione ad plures interrogationes, sed distinctè ad singulas.

NOTA

Ne usitata Peripateticorum methodus interrumpere ex Dialectica Philippi DuTrieu duos Tractatus, quorum 1. de Terminorum Varietate. 2. de Suppositione, sub finem adjicere placuit.

E

De

De TERMINO SIMPLICI II. not.

I. Quid sit? R. TERMINUS est, in quem resolvitur propositio, ut prædicatum, & de quo id prædicatur. Subjectum & prædicatum vocantur Termini, quia sunt extrema propositionis. Hinc Copula non est Terminus, quia non est extremum, sed inter extrema ponitur.

SYNCGEGOREMATICUS, est vox, quæ per se nihil significat, aliis tamen juncta illis certum significandi modum tribuit: ut *Omnis, nullus, utrumque, &c.*

1. vel CATEGOREMATICUS, est vox, quæ per se aliquid significat, nec ullum includit syncategorema: ut *homo.*

MIXTUS, qui categorema & syncategorema includit: ut *nemo*: continet enim significationem harum duarum vocum; *nullus homo.*

2. vel SIMPLEX, qui sic dicitur Tripliter: VOCE TANTUM, est unica dictio pluribus æquivalens: ut *nemo* æquivalet his duabus, *nullus homo.*

SIGNIFICATIONE TANTUM, qui componitur quidem ex pluribus dictionibus, sed quæ significatione uni æquivalent: ut *corpus animatum, &c.* Hic Terminus absolute à Dialecticis vocatur Simplex.

VOCE & SIGNIFICATIONE SIMUL, qui est una dictio simplicis significationis: ut *homo.*

COMPLEXUS, qui sic dicitur Tripliter: VOCE TANTUM, idem est, quod simplex significatione tantum: ut *corpus animatum.*

SIGNIFICATIONE TANTUM, idem est, quod simplex voce tantum: ut *nemo.*

VOCE & SIGNIFICATIONE SIMUL, qui componitur ex pluribus dictionibus habentibus etiam compositam significationem: ut *homo albus.*

3. vel ABSTRACTUS, qui significat solam formam, non autem subjectum: ut *albedo*, tantum enim significat albedinem quæ est forma, non autem rem affectam albedine, quæ est subjectum. FORMA hic est omne illud, quod alteri aliquam determinationem seu appellationem tribuit: ut *albedo* respectu lactis est forma. SUBJECTUM hic est omne illud, quod ab altero aliquam denominationem seu appellationem suscipit: ut *lactis* respectu albedinis, quia ab illa suscipit denominationem *albi.*

4. vel CONCRETUS, qui formam & subjectum significat. Estque vel DENOMINANS INTRINSECE, qui tribuitur ei, in quo est forma per ipsum significata: ut *album.*

vel DENOMINANS EXTRINSECE, qui tribuitur ei, in quo non est forma per ipsum significata: ut *videri*, vel *visum esse.* Talia sunt omnia verba & participia passiva significantia actiones animæ: Item pleraque verba & participia activa significantia alias actiones: ut *illuminans, &c.*

4. Vide pag. seq.

II Quo-
plex
sit? R.
Termi-
nus est

Terminus generaliter acceptus est

4. vel CONNOTATIVUS, qui significat formam quasi adjacentem: ut album, &c. Significare formam quasi adjacentem est significare adjective. Itaque sola adjectiva sunt connotativa; vel quæ significant per modum adjectivorum; ut dominus, servus, &c. Terminus connotativus duplex habet significatum, MATERIALE, quod est subjectum formæ nomine connotativo expressæ; Hoc significatur in recto. Et FORMALE, quod est forma nomine connotativo expressa: Hoc significatur in obliquo, id est, in explicatione termini significantis ponitur in casu obliquo.

ABSOLUTUS, qui non significat formam quasi adjacentem: Id est non adjective: ut homo.

5. vel DENOMINATIVUS, idem est quod connotativus. DE VOCE TANTUM, quod cum aliquo abstracto convenit initio dictionis, sed ab eo differt formali significatione: ut somnolentus, respectu hujus abstracti somnus.

NOMINATIVUM est triplex: SIGNIFICATIONE TANTUM, quod cum aliquo abstracto convenit tantum significatione, non voce: ut probus respectu hujus nominis virtus.

6. vel VOCE & SIGNIFICATIONE SIMUL, quod cum aliquo abstracto convenit significatione, & initio dictionis, sed finali terminatione distinguitur: ut albus, respectu hujus abstracti albedo.

Denominans est abstractum respondens termino denominativo, seu connotativo: ut album, est denominativum, albedo denominans. Denominativo & denominanti respondet Denominatum, quod est subjectum formæ, de quo vox denominativa accidentaliter dicitur: ut corvus est denominatum nigri.

7. vel UNIVOCUS, qui pluribus tribuitur in eadem significatione: ut homo comparatione Johannis & Petri. Terminum aliquem pluribus tribui in eadem significatione inde cognosci potest, si ei respondeat in mente idem conceptus, id est, si ejus significatum eodem semper modo concipiatur, quod fit, quando eadem explicatio semper illi potest accommodari.

ÆQUIVOCUS, qui pluribus tribuitur in diversâ significatione. Estque vel PURE ÆQUIVOCUS, qui plura æquè primo significat: ut canis respectu canis domestici & celestis.

ANALOGUS, qui plura non æquè primo significat, sed unum primario, alterum secundo: ut homo respectu hominis veri & picti.

1. Ut repugnantes: TERMINI REPUGNANTES sunt, qui de se invicem universaliter negari possunt: ut homo & brutum.

2. Ut convertibiles, TERMINI CONVERTIBILES sunt, qui universaliter de se invicem affirmari possunt: ut homo & risibilis.

3. Ut magis & minus communes. TERMINI ILLI HABENT SE UT MAGIS ET MINUS COMMUNES, quorum unum potest de altero universaliter affirmari, sed non contra: ut animal est terminus magis communis quàm homo.

4. Ut excedentes & excessi, TERMINI ILLI HABENT SE UT EXCEDENTES ET EXCESSI, quorum neuter de altero potest universaliter affirmari vel negari, sed tantum particulariter: ut homo est albus.

I. Quid sit Suppositio? R. SUPPOSITIO est usurpatio vocis in oratione positæ pro aliquo: ut hic, *Omnis homo est animal*; vox illa *homo* usurpatur pro Johanne, Petro, & reliquis hominibus. Suppositio aliter vocari solet: *acceptio vocis*.

II. Unde dicta sit Suppositio? R. Ex eo, quod vox in oratione plerumque supponatur, id est, substituat in locum alterius, nempe rei per ipsam significatæ: Cum enim, ut ait Aristoteles, res ipsas exprimere, aut in disputationem, aut colloquium adducere non possumus, vocibus loco rerum utimur, & in harum locum illas subrogamus, sicut ad numerandum calculis ænæis pro nummis aureis uti mercatores solent. Interdum tamen vox accipitur pro se ipsa; quo casu non substituitur in locum alterius. Dicitur tamen etiam tunc supponi extensa verbi istius significatione, ad quamcunque vocis acceptionem.

De SUPPOSITIONE IV. not.

MATERIALIS, quæ est acceptio vocis pro se ipsa: ut cum dico, *Homo est dictio dissyllaba*, vox *homo*, accipitur pro se ipsa, id est, pro ipsamet voce, non autem pro significato. Dicitur etiam *technica* & indicatur duabus notis: Una est articulus græcus *Tò*, id est, *illud*: ut *Tò animal*, quasi dicas illa vox *animal*. Altera est particula *li*, ut *li animal*, quæ particula æquivalet articulo græco.

III. Quotuplex sit? R. Triplex est generum Suppositio:

SIMPLEX, quæ est acceptio vocis pro suo immediato significato tantum: Id est, pro natura communi vel conceptu communi. Ita sumi dicitur Subjectum hujus enunciationis, *homo est universale*, non enim significatur, quod Johannes vel Petrus vel quispiam alius homo singularis sit universale, hoc enim falsum esset, sed quod homo in communi sit universale.

PERSO-
NALIS, de
qua not.

1. Quid sit? R. SUPPOSITIO PERSONALIS est acceptio vocis pro mediato significato, id est, pro inferioribus vel denominatis. Sic accipitur Subjectum hujus propositionis, *Omnis homo est animal*, accipitur enim pro Johanne, Petro, &c. item Subjectum hujus, *Omne album est substantia*, accipitur enim pro pariete, nive, &c.

2. Regula. Omnis vox, cui præponitur vel præponi potest, manente eodem sensu, aliquod signum, accipitur personaliter.

3. Species suppositionis personalis, quæ passim absolute vocantur Species suppositionis. Vide pag. seq.

IV. Regula. Vide pag. seq.

De

Suppositio personalis dividitur in

Universalē
de qua 3.
not.

2. Quot-
plex? R. Sup-
positio uni-
vers. est

1. vel
2. vel

UNIVERSALIS ABSOLUTA, ubi nulla intelligitur exceptio.
UNIVERSALIS ACCOMMODATA, ubi aliqua intelligitur excep-
tio: ut hīc, *Cælum tegit omnia*, sc. præter se.

UNIVERSALIS PRO GENERIBUS SINGULORUM, per quam
vox accipitur pro omnibus generibus seu speciebus, non
autem pro omnibus individuis. Hoc modo sumitur
Subiectum illius propositionis: *Omne animal fuit in ar-
ca Noe.*

UNIVERSALIS PRO SINGULIS GENERUM, per quam vox sumit-
tur pro omnibus suis individuis.

3. Regula

- 1. Subiectum enunciationis universalis affirmativæ sumitur univer-
saliter.
- 2. Utrumque extremum enunciationis universalis negativæ, & præ-
dicatum particularis negativæ sumitur universaliter.

Copulatam, de
qua not:

1. Quid sit? R. SUPPOSITIO COPULATA est acceptio vocis pro inferioribus
vel denominatis copulativè enumerandis. Id est, per conjunctionem
copulativam copulativè sumptam; hoc est, non connectentem integras
enunciationes, sed terminos simplices. Ita sumitur Subiectum hujus
propositionis, *Omnia elementa sunt quatuor.*

2. Regula, Subiectum propositionis, cujus prædicatum est vox numerum
significans, sumitur copulativè.

Determinatam,
de qua not:

1. Quid sit? R. SUPPOSITIO DETERMINATA est acceptio vocis pro infe-
rioribus vel denominatis disjunctivè enumerandis. Id est, per con-
junctionem disjunctivam disjunctivè sumptam; hoc est, connecten-
tem integras enunciationes.

2. Regula, Utrumque extremum propositionis particularis aut indefi-
nitæ affirmativæ, & subiectum negativæ, sumitur determinatè.

Confusam, de
qua not:

1. Quid sit? R. SUPPOSITIO CONFUSA est acceptio vocis pro inferioribus vel de-
nominatis disjunctivè enumerandis. Id est, per conjunctionem disjuncti-
væ disjunctivè sumptam; hoc est, connectentem simplices terminos, non
verò integras enunciationes.

2. Regula, Prædicatū propositionis universalis affirmativæ sumitur confusè.

IV. Regula

- 1. In argumentatione non licet mutare genus acceptionis. *Id est*, non licet unam
& eandem vocem semel accipere materialiter, & semel simpliciter vel perso-
naliter, &c.
- 2. Non licet procedere à non distributo ad distributum. *Id est*, non licet aliquem
terminum, qui in antecedente non sumitur universaliter, ponere in conse-
quente universaliter sumptum.

INDEX TITULORUM.

PROOEMIUM.			
<i>De Natura & Constitutione Logica.</i>	pag. 1	V. <i>De Principiis perfectioribus.</i>	22
TRACTATUS I. PARTIS COMMUNIS.			
De Prædicabilibus & Prædicamentis.			
<i>Cap. I. De Prædicabilibus in genere.</i>	pag. 2.	Vl. <i>De Inventione Medii.</i>	22
I. <i>De Genere.</i>	3	Vll. <i>De Analysis Syllogismi.</i>	23
Iil. <i>De Specie.</i>	ibid.	Vlll. <i>De Inductione, Exemplo, & Enthymemate.</i>	ibid.
Iv. <i>De Differentia.</i>	4	Ix. <i>De Sorite, Syllogismo Composito & Dilemmate.</i>	24
V. <i>De Propria.</i>	5	TRACTATUS I. PARTIS PROPRIÆ.	
Vl. <i>De Accidente.</i>	6. & 7.	De Syllogismo Demonstrativo.	
Vll. <i>De Antepredicamentis in genere.</i>	8	<i>Cap. I. De Demonstratione in genere.</i>	pag. 25
Ix. <i>De Substantia.</i>	9	I. <i>De Gradibus necessitatis.</i>	26
X. <i>De Quantitate.</i>	10	Iil. <i>De Speciebus Demonstrationis.</i>	ibid.
XI. <i>De Qualitate.</i>	11	Iv. <i>De Proprietatibus Demonstrationis.</i>	27
Xll. <i>De Relatis.</i>	12	V. <i>De Effectibus & Fructibus Demonstrationis.</i>	ibid.
Xlll. <i>De sex ultimis prædicamentis.</i>	ibid.	Vl. <i>De Divisione.</i>	28
XlIv. <i>De Postpredicamentis.</i>	13	Vll. <i>De Definitione.</i>	29
TRACTATUS II. PARTIS COMMUNIS.		Vlll. <i>De Methodo.</i>	30
De Enunciatione.		TRACTATUS II. PARTIS PROPRIÆ.	
<i>Cap. I. De Nomine, Verbo, & oratione.</i>	14	De Syllogismo Topico.	
I. <i>De Enunciatione.</i>	15	<i>Cap. I. De Syllogismo Topico.</i>	31
Iil. <i>De Enunciationis divisione secundum Essentiam.</i>	ibid.	I. <i>De Locis Topicis in genere.</i>	ibid.
Iv. <i>De Enunciationis divisione secundum Qualitatem & Quantitatem.</i>	16	Iil. <i>De Locis Internis.</i>	32
V. <i>De Enunciationis divisione secundum Materiam.</i>	ibid.	Iv. <i>De Locis Coniunctis.</i>	ibid.
Vl. <i>De Oppositione & Equipollentia.</i>	17	V. <i>De Locis Causarum, Effectorum, Antecedentium, Consequentium & Adiutorum.</i>	33
Vll. <i>De Conversione.</i>	18	Vl. <i>De Locis Disiunctis.</i>	34
Iix. <i>De Enunciatione Composita.</i>	ibid.	Vll. <i>De Loco Auctoritatis.</i>	ibid.
TRACTATUS III. PARTIS COMMUNIS.		TRACTATUS III. PARTIS PROPRIÆ.	
De Syllogismo formaliter considerato.		De Syllogismo Sophistico.	
<i>Cap. I. De Syllogismo in genere.</i>	19	<i>Cap. I. De Syllogismo Sophistico.</i>	35
I. <i>De Syllogismi principiiis materialibus.</i>	ibid.	I. <i>De Fallaciis.</i>	36
Iil. <i>De Principiis formalibus.</i>	20	Iil. <i>De Solutione Fallaciarum.</i>	37
Iv. <i>De Principiis regulatibus.</i>	21	<i>Paralipomena.</i>	37
		<i>De Terminorum Varietate.</i>	38. & 39
		<i>De Suppositione.</i>	40. & 41

F I N I S.

Immer Graven

Pa 643

[Faint handwritten scribble]

ULB Halle 3
004 961 560

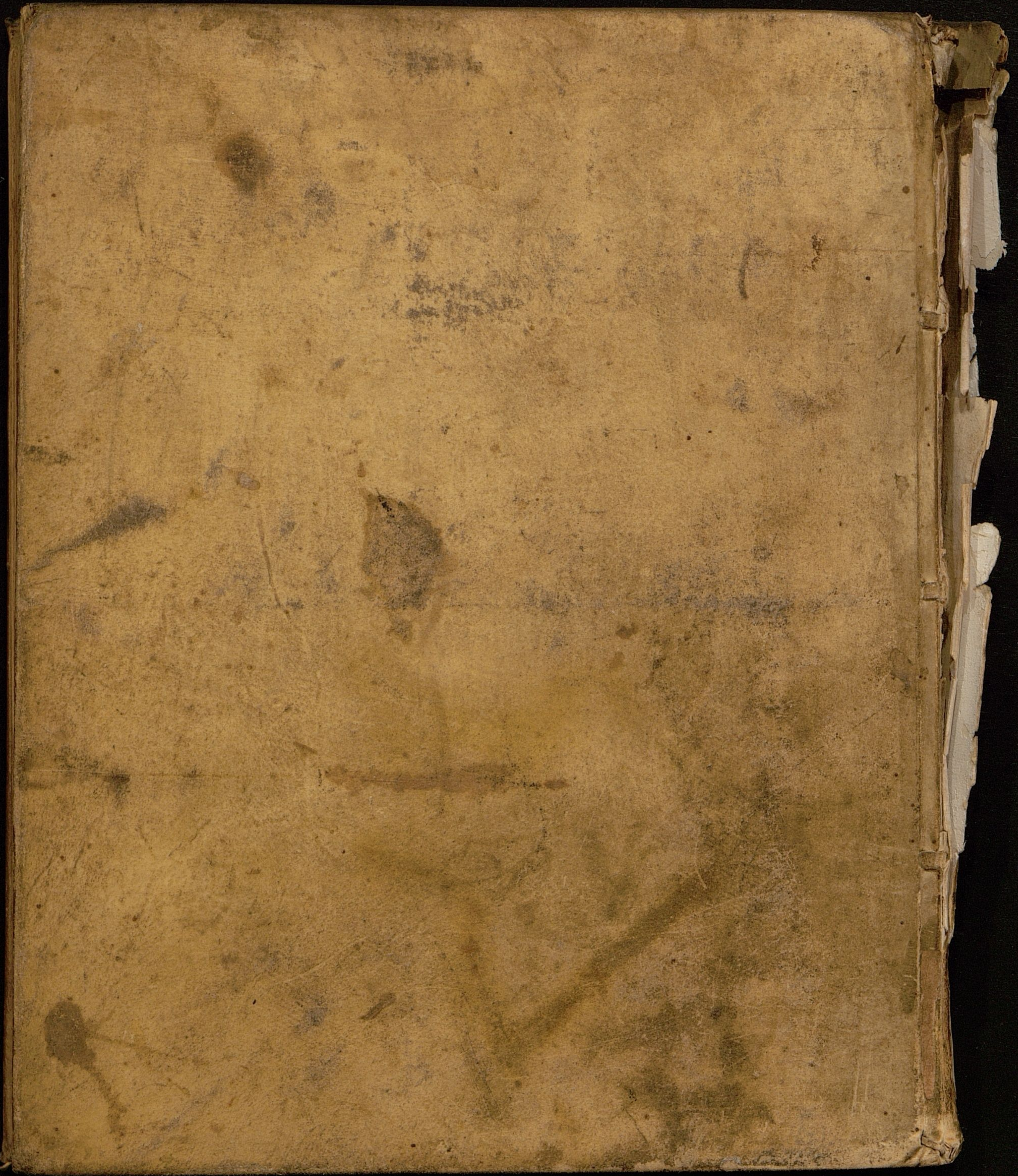

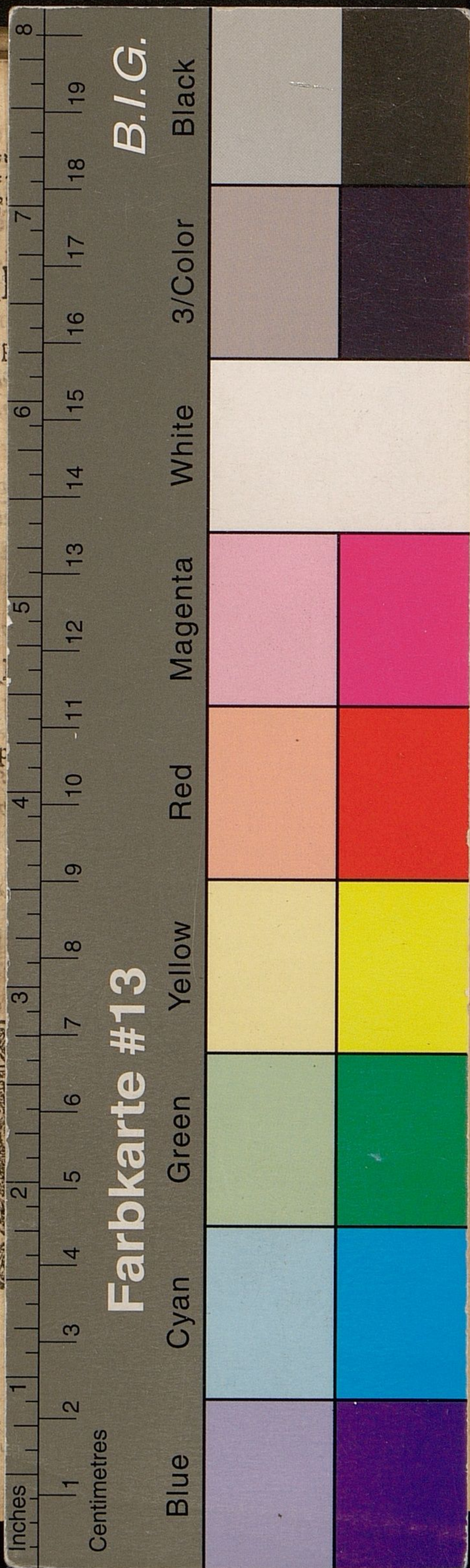
5b

W17

n. 6.

PRÆCEPTA
LOGICÆ
PERIPATE-
TICÆ

Ex Aristotele, aliisque probatis
Auctoribus collecta, & adjuvandæ memoriæ
causâ Tabulis Synopticis inclusa

à
M. JOHANNES STIERIO.

EDITIO OCTAVA.

Impensis
JOHANNIS BIRCKNERI Bibl. Erfurt.

JENÆ,
Typis JOHANNIS NISII, M. DC. LVII.